

Sykepleierstudenter vil ha krisepakke:
**– VI FØLER OSS
OVERSETT**
Nyhet s. 12–13

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | utgave 12, årgang 75 | www.universitas.no | torsdag 3. september 2020

**PRIO'S
PEACE
IN A POD**

Peace Research
Institute Oslo

Expert opinions on the headlines, personal stories from the field, and cutting-edge peace research, every week.
Available on all podcast platforms.
prio.org/peaceinapod

MENINGER

Redaktør: Pernille Solheim
psolhe@gmail.com 951 10 941

Nyhetsleder: Mylena Kifle
mylenakifle@live.no 974 83 042

Fotosjef: Henrik Follesø Egeland

Desksjef: Synne Hellevang

Nettredaktør: Synnøve Berg Meisinget

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Jævla [sett inn]

Se for deg at du går rundt med tanker om ting som burde vært gjort annerledes, et tema som bør ses fra et annet perspektiv eller en historie du mener bør formidles. Nå kan du bidra til å få i gang en sunn debatt, tenker du, men rekker så vidt å legge frem problemstillingen før noen brøler et skjellsord etter deg, eller lager latterliggjørende memes av ansiktet ditt dynket i grønt slim. Ikke det mest usannsynlige scenarioet, er det?

Flere unge og oslostudenter har gjort sin debut i det offentlige debatten i sommer, og for mange har det verken vært særlig trivelig eller konstruktivt.

– Vi har fått et ordskifte hvor folk enten frykter å bli kalt rasist eller å bli anklaget for å innskrenke hverandres ytringsfrihet, sier Victor Starheim, student og aktiv i Stopp hatprat, til Universitas.

I denne ukens utgave av Universitas kan du lese om studenter som jobber for å forbedre det offentlige ordskiftet, og om en av dem som har opplevd å bli fanget i «drittstormen»: det vi velger å definere som en debatt som sporer av før den har kommet i gang, før sidene tvinger hverandre tilbake til hver sin skanse, der arroganse, aggresjon og utilnærmelighet råder.

– I stedet for å lage diskusjoner hvor det inviteres til et mangfold av meninger, lages det heller myter og interne fortellinger i lukkede grupper, sier retorikk-professor Kjell Lars Berge i denne ukens kultursak.

Hvorfor er vi så redde for å la hverandre snakke ut? Hvorfor lytter vi ikke, og hvorfor latterliggjør og stempler vi motstanderen som «woke fundamentalist» eller «alt-right-rasist», heller enn å anstrenge oss for å utforme våre beste, mest saklige motargumenter?

– Vi må prøve å forstå, sa Per Fugelli under en NRK-debatt om barnebruder 2. februar 2016. Da hadde det nylig kommet frem at minst 61 mindreårige var gift da de kom til Norge året før. Hva mente Fugelli med dette? Mente han at han var positiv til at eldre menn gifter seg med mindreårige jenter? Neppe. Det han så, var at fordømmelse ikke var veien å gå, i hvert fall ikke om målet var vellykket integrering.

Daværende innvandrings- og inkluderingsminister Sylvi List-Haug (Frp), derimot, valgte fordømmelse som sin strategi i møte det «forkastelige» objektet for debatt. Bør vi ikke holde oss for gode for denne feige strategien?

Utgangspunktet for «drittstormen» er ofte veldig interessant. Det er gjerne en problemstilling som vekker engasjement blant flere grupper i befolkningen, og en sak som sårt trengs å diskuteres. Problemet er bare at debatten faller sammen før den i det hele tatt har startet. Vi blir for opptatt med å ta avstand fra hverandres «wokehet» eller «alt-right-retorikk» til at vi klarer å høre, og muligens lære av, den andre parten. Vi danner fiendebilder og går til våre meningsfeller for støtte og medfølelse. Er det dette debattklimaet vi vil ta med oss inn i voksenlivet, ut i samfunnet?

Fugelli, vi kunne trengt deg nå.

Problemet er at debatten faller sammen før den i det hele tatt har startet

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestudentene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: Simen Eriksen Hustoft
simen.eriksen@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: Geir Dorp
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Nettside: www.universitas.no

Skru på mikrofonen!

Universitetene kan på sitt beste være en øvingsarena for studenter som er redde for å ta plass og snakke høyt.

Taushetskultur

Maria Jostad, journalist i Universitas

Den siste tiden har Trond Giskes innstilling som leder av Trøndelag Arbeiderparti fått mye oppmerksomhet i media. Etter mye frem og tilbake, ble Ingvild Kjerkol i stedet innstilt som ny leder av fylkespartiet. Til tross for at Giske ikke fikk ledervervet, frykter jeg at saken fører til at flere unge mennesker blir redde for å bruke stemmen sin.

Høsten 2017, da metoo-bevegelsen begynte, studerte jeg i Barcelona. Selv om metoo var en global bevegelse, følte jeg meg litt på utsiden av det hele. I Spania var de ikke kommet like langt, mens det skjedde så mye, så fort i Norge. Jeg håpet jeg ville komme hjem til et land med flere rom for å snakke høyt. Dessverre opplever jeg det fortsatt ikke slik.

Jeg er vitne til at mange, og spesielt unge mennesker, er redde for å ta ordet. Når foreleseren stiller et spørsmål som åpner for en diskusjon blant studentene, hender det litt for ofte at ingen rekker opp hånda. Ingen! Om dette skyldes at vi studenter

er late, eller om det skyldes en redsel for å uttale seg om noe, vet ikke jeg. Uansett årsak er det alarmerende at dette er gjengen som skal bli de kommende politikerne, sjefene, byråkratene og lærerne i samfunnet vårt.

Dette semesteret sitter mange studenter hjemme med Zoom-undervisning. Min erfaring så langt er at digital undervisning på ingen måte er en arena som åpner opp for meningsutveksling. Mange forelesere oppfordrer riktignok studentene til å skru av mikrofonene under selve leksjonen for å unngå bakgrunnsstøy. Men når det åpnes for plenumsdiskusjon, har de fleste fortsatt både kamera og mikrofon avskrudd.

Jeg har forståelse for at forelesere som opplever dette, blir frustrerte, og at de har blitt så lei av å stille spørsmål til en vegg, at de helt har sluttet å åpne opp for diskusjoner. Samtidig har universitetene potensiale til å være en arena der unge mennesker lærer å ta ordet. Evnen til kritisk tenkning

er noe alle studenter skal ha med seg etter en endt universitetsutdannelse, men dersom man skal stille spørsmål ved etablerte sannheter og få gjennomslag for endringer, så må man også tørre å snakke høyt og stå for noe.

Men per nå er det dessverre lite som tyder på at

Når foreleseren stiller et spørsmål som åpner opp for diskusjon, hender det litt for ofte at ingen rekker opp hånda

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Ellisiv «Snokern» Myrva

En svunnen tid

«Sosialist søkes», sto det på en liten, uskyldig lapp utenfor Frederikke kaffebar for 16 år siden. To små liberalister søkte rett og slett litt innsikt. Ole Martin Moen og Thomas M. Johanson ville vite hva disse sosialistene er for, og ikke hva de er imot. «Kaster silkehansken», var tittelen på denne saken den gang – om å snakke ideologi over en kopp kaffe. «Å stå i drittstormen» heter tittelen på denne ukens kultursak om dagens debattklima. Les mer om vår tids realitet på side 16.

Universitas nr. 2, 2005

En dans med djevelen, eller utdanningsministeren

Ah, våre kjære og alltid så anonyme forsknings- og høyere utdanningsministre. Iselin Nybø var verdens flinkeste pike og har Hillary Clinton som forbilde. *grøss* Dagens Party-Henke skjuler seg bak en festlig og jovial fasade, men tidligere minister Øystein Djupedal visste ikke å skru på sjarmen. I 2007 fikk han gjennomgå i Universitas da Kunnskapsdepartementet og SSB la frem en rapport om studentenes levekår. Der ble det blant annet lagt frem at boutgiftene hadde økt med 42 prosent fra 1998–2005. Djupedal grep sjansen og understreket viktigheten av å bruke mer tid på studiene og i tillegg jobbe ved siden av. Akk og ve, et verdig liv er kun en flyktig drøm og et visnet debattinnlegg. Om du vil lese mer om den konstante skuffelsen ved å være student og bli overkjørt av kapitalens yndlinger, så sjekk ut Aksel Rogstad sin petit på side 7!

Universitas nr. 1, 2007

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOVLAND

det for unge kommer mye godt ut av å ta ordet og si fra. Senest i forrige uke fikk Sandra Skillingsås, som gikk ut i Adresseavisen i forbindelse med innstillingen til Giske, en e-post som hun oppfatter som en drapstrussel. Og selv om AUF forlot salen i protest da Giske inntok talerstolen under årsmøtet i Trønderlag Arbeiderparti, valgte Kjerkol å feire seieren på restaurant med nettopp Giske. Signalene dette sender, er sterkere enn noen ord hun kan ytre på Dagsnytt 18 eller Dagsrevyen. Jeg frykter at mange studenter fortsatt er redde for å ta plass og si fra, nettopp fordi de ser hvordan unge varslere blir behandlet, og hvordan maktallianser fremstår som urokkelige.

Her har universitetene en mulighet til å hjelpe oss med

frykten, og til å ruste oss til å bli bedre enn dagens ledere. For det at vi ikke tar ordet i seminar og forelesninger, betyr ikke at vi er strippet for engasjement. Flere tusen mennesker, med et overtall av unge, møtte opp for å demonstrere mot drapet på George Floyd og rasisme i Oslo 5. juni, og det siste året har det vært jevnlige klimademonstrasjoner, etter inspirasjon fra Greta Thunberg.

Problemet er ikke at vi er en generasjon uten meninger. Men det kan virke som at vi er en generasjon som – forståelig nok – er redde for å ta ordet alene. Her mener jeg universitetene burde tilrettelegge og vise oss at det ikke er farlig, men spennende og gøy å mene sterkt og si fra. Og dersom

du opplever noe ubehagelig etter å ha snakket ut, så skal du på universiteter og høyskoler være trygg på at du blir tatt vare på. Det må i hvert fall være målet.

Er du uenig i noe den utilnærmelige professoren sa om Kant på forelesning i exphil? Rekk opp hånda og utfordre ham! Og gi honnør til medstudentene dine som tør å ta ordet, uansett hvor uenig du er i poengene deres. Det er i seminarrommene at fremtidens arbeidsmiljø skapes. Ikke la professorer eller andre maktpersoner skremme deg, men utfordre dem og vit at ditt perspektiv som ung student er minst like viktig som deres. Åpenhet skapes først når vi alle skrur på mikrofonen og snakker sammen.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Gabriel Skålevik

Ride ranke: Og når vi stiger av, sier vi «si ost».

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Amund Reigstad
Caroline Væstskogen
Madeleine Åbyholm
Synne Hellevang

DESKJOURNALIST:

Ellisiv Sunde Myrva

KORREKTURSJEF:

Aksel Rogstad

Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

Koronarestriksjoner presser unge under grunn: – Sterke krefter i

Nedstengningen har sendt unge på leting etter nye steder å utfolde seg på. Sosiologiprofessor er ikke overrasket over at flere unge nå omfavner «rave»-fenomenet.

Den ville fest

tekst Caisa Linea Hagfors
foto Henrik Follesø Egeland

– Lysten på fest kan være så sterk at man gjør farlige ting. Det er en tradisjon blant unge å gjøre opprør på måter som eldre generasjoner ikke synes er særlig smart. Men jeg er faktisk ikke sikker på om man kan forhindre det, mener professor i sosiologi Bjørn Schiermer.

Skogsrave. Strandrave. Byggeplassrave. Og til slutt et grotterave. Det har snart gått fem dager siden sjokkbølgen etter at den ulovlige grottefesten, som resulterte i hele 27 akutte kulløstforgiftninger, red over nyhetsbildet i Norge.

Tirsdag meldte NRK om en generell økning av ulovlige ravefester i hele Europa under koronapandemien.

Arkitekturstudent ved Arkitekt- og designhøgskolen (AHO) og Natt og Dag-skribent Ida Messel (26) jobber spesifikt mot klubb- og musikk-kretser og har særlig kunnskap om det ulovlige festmiljøet i Norge. Nå frykter hun at ryktet til både de unge og den faktiske ravebevegelsen hun mener har vokst frem de siste par årene, er på vei til å bli skadet av et fåtall uerfarne og festglade student-ravere:

– Jeg ville ikke ha føyet «grottefesten» inn i sammenheng med det vi ellers omtaler som rave. Jeg tror mange innenfor miljøet synes det var hårreisende, og de identifiserer seg overhodet ikke med festarrangørene fra helgen. Det vil farge negativt av på folk som jobber skikkelig hardt for å berike kulturlivet på sin måte.

Oppstår i politisk krise

Rave-tradisjonen er ikke noe nytt fenomen. Historisk sett kan kulturen knyttes opp til krisetid, der unge

mennesker søker et pusterom i hverdagen.

– Vi har sett at rave-initiativer oppstår alle steder hvor det er en politisk krise. Vi har sett det i Kiev, på Gazastripen og da Berlinmuren falt. Det er en typisk konsekvens av politisk ustabilitet, forteller Messel.

At unge nå kjenner et sterk behov for å komme sammen på en arena som ikke minner om hverdagen, er hun ikke overrasket over. Men at flere hundre unge, inkludert studenter, skulle kopiere et konsept og en bevegelse som representerer helt andre verdier enn det «grotteraven» vitnet om, bekymrer Natt og Dag-utlivsskribent.

– Jeg er overrasket over at noen arrangerer på en sånn måte. Jeg hadde ikke trodd at reaksjonene på at utelivet rundt Solli plass fikk begrenset skjenketid skulle få utslag på den måten, sier Messel.

– Det er veldig få rave-initiativer som driver og bryter seg inn på steder, for eksempel. Det reelle ravemiljøet i Oslo er et musikkmiljø som ønsker å vise musikken sin frem på en redelig måte og som ikke nødvendigvis har en plass i utelivet.

Unge i korona-gapestokken

Både festingen som blomstret opp i forbindelse med fadderuken, og den ulovlige festingen som dukket opp etter stengingen av utelivet, har ført til at særlig studenter har blitt satt i korona-gapestokken. Etter helgens «grottefest» kokte nettavisenes kommentarfelt med spydige stikk til unge og studenter.

Mathilde Hauger (22) var fadder ved Oslomet i år og synes ikke den nedlatende holdningen hun ble møtt med fra mange eldre, var fortjent.

– Da vi var på vei ut fra en bar, kom en eldre mann bort og sa at vi var uansvarlige og bare var ute etter

en unnskyldning for å drikke, forteller Hauger. Selv opplevde hun at de opptrådte ansvarlig hele veien, og tror holdningen eldre har, er en konsekvens av at unge som fester, blir feilaktig fremstilt.

– På bussen om morgenen sendte folk meg lange blikk da jeg gikk i fadder-T-skjorten min. Da følte jeg at jeg ble sett ned på, forteller Hauger.

Messel støtter 22-åringen og mener at hele befolkningen – inkludert studenter – er med på å dra lasset i like stor grad som alle andre.

– Det å i det hele tatt skape en skamkultur rundt dette gir ikke så mye mening. Unge flest tar hensyn og synes at situasjonen er ubehagelig og alvorlig, sier Natt og Dag-skribenten. Hun mener at de ulovlige festinitiativene vi har sett i det siste, ikke burde overskygge det faktum at mange arrangører også har latt være å arrangere slik situasjonen er nå.

Overskridelse, rus og villskap

Professor i sosiologi ved Universitetet i Oslo (UiO) Bjørn Schiermer er ikke overrasket over at det vokser frem subkulturer under ekstraordinære omstendigheter, i dette tilfellet en pandemi. Han har forsket på oppsvingen av både hipster- og retrokultur, som han mener også kan sees i sammenheng med en voksende ravekultur.

– Ravekulturen kjennetegnes av å være på kant med ordensmaktene og loven. Denne tradisjonen kan det se ut til at ungdommen har gjenoppdaget under koronakrisen, når de ikke kan gå ut og feste vilt, forteller han og understreker:

– Rave er per definisjon den ville fest. Og det er å danse med andre hele natten, uten å holde avstand.

I forbindelse med «grottefesten» kunne politiet melde om at flere av de unge festdeltagerne fortalte at de hadde ruset seg på både amfetamin, kokain og MDMA. Schiermer mener ravetrenden generelt henger sammen med overskridelse, rus og villskap.

– Et av de helt grunnleggende formålene med en rave er ekstraordinære rusopplevelser. Men man kan også gjøre det uten stoffer og ved å danse seg inn i musikken, forteller sosiologen.

Han trekker imidlertid frem at det er flere ting enn bare rus og ulovligheter som frister unge til å teste gren-

Rave

- Ulovlig fest hvor tid og sted annonseres rett før festen, i forsøk på å slippe unna politiet
- Finner ofte sted utenfor byene
- Oppsto i England på 90-tallet under Margaret Thatcher
- En bred subkultur som har vært kjent for å forene forskjellige sosiale klasser
- Sentrert rundt elektronisk musikk, kan knyttes til forekomsten og oppdagelsen av «partydrugs», samt «helgebruk» av rusmidler

ser utenfor festkulturen man kjenner til:

– Det handler jo om en lyst til å møte andre, ikke minst av det motsatte kjønn. Det er nokså sterke krefter i sving her.

Uenig i rusfokus

Messel mener imidlertid det er en myte at ravekultur må sees i sammenheng med rusbruk, og at det er nettopp dette som gjør at fester som «grottefesten» ikke kan føyes inn som en del av den større ravebevegelsen.

– Det er naivt å tro at det ikke eksisterer noe rusbruk der. Men det er vel så mye rusbruk i utelivet ellers, eller i avdankede idrettsmiljøer, som også burde tas tak i, påpeker 26-åringen. Hun er opptatt av at det finnes veldig ulike holdninger til rus blant de «ekte raverne»:

– Det er også veldig vanlig å ikke bruke rus i det hele tatt når man er på rave. Mange tropper opp med matpakke, vannflaske og ullundertøy.

Hun er uenig i Schiermer sin skissering av den siste tidens ulovlige fester som en del av en retrokultur, der unge gjenoppdager det gamle. Hun mener det snarere bør forstås som et samtidsfenomen i en nåtidig kontekst.

– Man bør ikke være så opptatt av å skulle gi det en politisk, ideologisk legitimering. Det er først og fremst et grunnleggende ønske om å komme sammen og høre på kul musikk.

sving

**Vi har sett at
rave-initiativer
oppstår alle
steder hvor det
er en politisk
krise**

Ida Messel,
arkitekturstudent og
Natt og Dag-skribent

Overrasket: – Jeg hadde ikke trodd at reaksjonene på at utelivet rundt Solli plass fikk begrenset sjenketid, skulle få utslag på den måten, sier student og Natt og Dag-journalist Ida Messel om det mye omtalte «grotteravet».

F
opp
som
var

OV
at r
pl
få
og
o

SiO: Pappa betaler!

Nå kan du kjøpe klippekort på mat og kaffe på alle spisesteder tilknyttet Studentsamskipnaden SiO i appen «Mitt SiO». Visjonærene bak appen får kanskje en klapp på skulderen av Inge Jan Henjesand med dens nye funksjon «La noen andre betale!». Ikke bare vil BI-rektoren være stolt av SiOs markedsføringsteft, men han kan også gledes over enda et tilbud til studentene sine. I et innlegg på Instagram oppfordrer SiO til å sende betalingsforespørsel til mamma eller pappa: «Kanskje DE betaler?», etterfulgt av emoji'er av en smarttelefon, en pil og flyvende penger. Ifølge en undersøkelse gjennomført av Sentio på vegne av Universitas og NSO i 2019 mottar 50 prosent av studenter ved UiO bidrag til basisutgifter fra familie. Kanskje er det ikke bare din fremtidige eiendomsmegler som fortsatt mottar lunsjpenger av pappa og gledes av SiOs nye tilbud, men også nesoddingen ved siden av deg på lesesalen med nesen dypt begravd i *Forbrytelse og Straff*.

universitas@universitas.no

Betal med vapps

La noen andre betale!

Her kan du sende forespørsel til noen du tror har lyst til å betale for deg! Når du sender kravet får mottaker en SMS med lenke til betaling. Dersom de ikke betaler innen 24 timer blir ordren slettet. Hvis du velger å betale ordren selv blir forespørselen avbrutt.

Til
42006996

Melding
Heeeeei faffa!

13/40

Avholdsstudenter dropper fadderuken

Ifølge en undersøkelse utført av Respons Analyse på vegne av Edru Livsstil har 54 prosent av norske studenter drukket alkohol uten å ha lyst. Samme undersøkelse viser også at nesten én av tre studenter som er avholds, valgte å avstå fra fadderarrangementer. Undersøkelsen ble utført sommeren 2020, og tallene sier dermed ikke noe om årets fadderuke. Generalsekretær i DNT-Edru Livsstil Marit Barene synes det er synd at fadderukene har et «voldsomt alkoholfokus»:

– At en så stor andel av studentene velger å bli hjemme i løpet av fadderukene, bør være en vekker, spesielt for studiestedet og studentorganisasjonene. Ved at alkoholen får en så sentral rolle i sosiale sammenhenger, skaper vi unødvendig utenforskap, sier Barene.

universitas@universitas.no

SKITNE KLÆR OG STIVE PRISER:

– Føles som at de studenter og sårba

Vil ha gratis vask: Solveig Tjetland (24) skulle ønske at SiO kunne tilby beboerne et visst antall gratis vask i måneden.

Studentsamskipnaden SiO tar betalt 20 kroner per vask i sine fellesvaskerier. Er det for mye? Ja, mener studenter. SiO selv sier det ikke går i overskudd.

Klesvask

tekst Thale Heidel Engelsen
foto Rodrigo Freitas

– Jeg synes det er dyrt. Jeg føler at SiO utnytter studenter som bor billig.

Det sier masterstudent i design, bruk og interaksjon ved Universitetet i Oslo Tora Jarsve (25). Denne sommeren flyttet hun inn i en ettromsleilighet i Sogn studentby. Siden leiligheten ikke har vaskemaskin, må hun benytte seg av fellesvaskeriet. Det koster henne 20 kroner per vask og 10 kroner per runde med tørketrommel. I tillegg må hun betale mellom 2,50 og 3,50 kroner for vaskepulver og 0,50 kroner for skyllemiddel, som det ikke er mulig å ta med selv.

– Vi må vaske klær, så de kan presse prisene, for vi har ingen andre alternativer, sier Jarsve

oppgitt.

I SiOs familieboliger kan man ha med sin egen vaskemaskin, eller man kan bruke fellesvaskeriet. I tillegg er det noen boliger som har egne vaskemaskiner i Vestgrensa og Pilestredet Park.

Jarsve opplever det som urettferdig at de som har leilighet med egen vaskemaskin, ikke trenger å betale så mye for å vaske klærne sine som det hun og flere andre studenter må.

Sokkene blir ikke rene

For å skåne miljøet sparer Jarsve opp skittentøy mellom hver vask. Når hun da skal vaske, må hun ha tre maskiner: én til kokvask, én til ull og én til hverdagsklær.

– I tillegg må jeg skille farger, så det blir noen runder med klesvask. Med 20 kroner per vask blir det fort mye penger, sier hun. Prisene er ikke det eneste ved

SiOs fellesvaskeri som plager Jarsve. Hun har også lagt merke til at klærne hennes ikke ser rene ut, selv etter en kokvask.

– En kokvask, som vanligvis tar tre timer, går på én time her. Klærne mine ser skitne ut, sier Jarsve.

Som student kan jeg ikke kjøpe nye klær hele tiden

Tora Jarsve, design-, bruk- og interaksjonstudent ved UiO

Siden det ikke er mulig å reservere en maskin lenger enn i halvannen time, har maskinen kun hurtigvask-programmer. Det lengste programmet varer en time.

– Hvite sokker ser ikke rene ut, og T-skjorter i lyse farger er fremdeles stygge. Som student kan jeg ikke kjøpe nye klær hele tiden, heller, sier hun.

– Jeg synes det er dårlig gjort.

utnytter at vi er are

Frustrert: Tora Jarsve (25) synes det er urettferdig at hun må betale dyrt for å vaske egne klær når hun ikke har noe annet alternativ.

Det føles som at de utnytter at vi er studenter og sårbare, sier hun.

150 kroner månedlig

Solveig Tjetland (24) har bodd i en SiO-leilighet i Kringsjå studentby i et halvt år. Tjetland forteller at hun vasker mye klær, spesielt nå når hun bruker tøy-munnbind hver dag, som må vaskes. Etter å ha regnet på det ser hun at hun i løpet av en måned kan bruke opp til 150 kroner på å vaske klærne sine.

– Det er jo hele treningsabonnementet mitt, eller tre middager, sier Tjetland, som studerer arkitektur ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo.

Tjetland mener det er lite sannsynlig at en runde med vaskemaskinen koster SiO noe i nærheten av 20 kroner i strøm.

– Jeg forstår at de tar betalt, men 20 kroner er mye å be oss betale, sier hun.

Tjetland ønsker seg at SiO skal tilby beboerne et visst antall gratis vask i måneden, slik at de kan få et grunnleggende behov dekket.

– Så kan man heller betale der-

som man har behov for å vaske noe ekstra utover det. Jeg synes ikke at SiO skal tjene på vår klesvask, og tror ikke de trenger å ta betalt 20 kroner per vask, sier hun.

Gunn Kirsti Løkka
boligdirektør i SiO

Boligdirektør i SiO Gunn Kirsti Løkka skriver i en e-post til Universitas at prisene på klesvask i fellesvaskeriene ikke har blitt justert opp siden 2012.

– Hva tenker dere om at studenter bruker opp mot 150 kroner i måneden på klesvask? Må dere ha prisene slik de er nå?

– Sammenlignet med et kommersielt vaskeri er SiOs vaskerier et tilbud til beboere hvor SiO selv ikke går i overskudd, men må sikre at inntektene dekker kostnadene ved drift, svarer Løkka.

– **Maskinene er energieffektive** Tjetland påpeker også at klærne hennes ikke alltid ser rene ut, og forklarer at man kun kan velge grader og hvilken type program man vil ha, ikke justere tid. Hun hadde foretrukket å kunne vaske klærne sine på normal tid, og ikke hurtigvask.

– At hvite sokker ikke blir hvite etter vask, irriterer meg, sier hun.

Ifølge Løkka er grunnen til at programmene er kortere enn på vanlige maskiner, at det er industrielle maskiner som får inn ferdigvarmet vann og derfor ikke bruker tid på det.

– Maskinene er også energieffektive, slik at de ikke tar inn unødig mye vann. Viktige tips for å få rent tøy er å ikke ha for fulle maskiner, samt å gjøre flekkfjerning i forkant på vanskelige flekker, skriver hun.

universitas@universitas.no

En rolig ettroms til 2815 i måneden, takk!

Ifølge SiOs egen budsjettkalkulator må du som fulltidsstudent uten jobb bo i en eske på fortauet. Men så får du da også råd til å skjemme deg bort litt ekstra!

Petit

tekst Aksel Rogstad, journalist i Universitas

«Jøss, som jeg gleder meg til å flytte til Skandinavias dyreste studentby™! Jeg leste jo i forrige utgave av Universitas at Oslo er en styggelig dyr plass å bo, så da får jeg vel benytte meg av den snedige budsjettkalkulatoren på sio.no for å finne ut av hvor mye jeg kan tillate meg å bruke på husleien. Skal vi se, jeg tar selvsagt fullt lån og stipend, og siden jeg tross alt er en fulltidsstudent som skal vie studiene sin fortjente oppmerksomhet, har jeg dessverre ingen ekstraintekt ved siden av. Altså må jeg nøye meg med 2815 kroner på husleien, ifølge SiO. Det får gå!»

Denne arme studenten vil raskt innse til sin store forskrekkelse at SiO ikke tilbyr studentboliger til under 3000 kroner i måneden. Altså klarer ikke selv studentsamskipnaden å gjennomføre den mentale gymnastikken som skal til for å få regnskapet til en fulltidsstudent til å gå opp. Det er en kjent sak at den gjennomsnittlige student ikke akkurat lever som en greve, men SiO har gjennom sin egen studietipstjeneste illustrert hvor langt av skaffet det hele har gått – om det sier mest om studiestøtten eller boligmarkedet, er uvisst.

Men man trenger jo ikke å ta til takke med tallene fra SiO! På nettsiden kan man trikse og mikse med utgiftspostene og til og med få tilbakemeldinger med hva SiO synes om regnskapet ditt. Finurlig nok får man denne beskjeden dersom «Personlig pleie og helse» bikker 400 kroner: *Jeg liker å skjemme meg bort.*

«Oisann, der røk det visst 432 kronasjer på sove-medisiner, en legetime og tannkrem. Men så er jeg da også en ekte #princess, hehe ;). Jeg får heller slutte å være en diva på andre områder, muligens sløyfe klesvasken.»

Kanskje er det ikke så urimelig å anta at de fleste studenter klarer å få med seg noen slanter ved siden av studiene eller i løpet av en lang sommer. Kanskje bør man bare regne med at foreldre stiller opp med noen monetære pust. Kanskje, kanskje ikke. Uansett er det blitt smertelig tydelig at prisveksten og «boligfesten» i Oslo har løpt fra den gjengse student når ingen ringere enn studentsamskipnaden – som for øvrig kun kan huse 15 prosent av oslostudentene – forteller deg at studiestøtten ikke holder til selv deres billigste boliger. Det er på tide å snakke om situasjonen som det den der: helt føkkings absurd.

universitas@universitas.no

Frist for å søke utveksling til vårsemesteret

- + Universitetet i Oslo: 15. september
- + Høgskolen Kristiania: 20. september
- + Oslomet: 1. september
- + Kunsthøgskolen i Oslo: 10. september
- + Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo: 15. september

Usikkerhet: Oslomet-student Erika Velle Segelstad vet fremdeles ikke om hun får reise på utveksling til våren. Hun opplever å ha fått lite informasjon fra universitetet.

Mener det var en forhastet beslutning å avlyse utveksling

Ansa etterspør tydeligere beskjeder om utveksling fra universitetene. – Det er ikke snakk om en helgetur til utlandet, sier Ansa-president

Utteksling

tekst Kristine Larsen
foto Rodrigo Freitas

– Jeg vil heller sitte i delvis *lock-down* i Frankrike enn i Norge og ikke være på noe utveksling. Jeg er villig til å ta risikoen med digital undervisning i utlandet, sier Erika Velle Segelstad (22).

Hun går utviklingsstudier ved Oslomet og har søkt utveksling til Frankrike.

Segelstad synes det er utfordrende ikke å vite hva som skjer med utvekslingen hun hadde gledet seg til. Fristen for å søke utveksling til våren gikk ut tirsdag 1. september på Oslomet.

Segelstad håper nå på mer informasjon og flere råd fra ledelsen ved sitt universitet.

– Jeg opplever å ha fått lite informasjon fra Oslomet om hva som vil skje om jeg for eksempel er på utveksling og det blir ny nedstenging, sier Segelstad.

– Ikke riktig

Prorektor ved Oslomet Nina Waaler skriver i en e-post til Universitas at de ønsker at så mange som mulig skal få reise på utveksling.

Videre opplyser hun om at studentene blir oppdatert om utveksling og koronasituasjonen gjennom Oslomets nettsider, og at fakultetene og de enkelte studieprogrammene har informert sine studenter om mulighetene for utveksling med de reservasjonene som må tas slik situasjonen er.

– Oppfordrer dere studentene til å reise på utveksling?

– Det er fremdeles stor usikkerhet, blant annet når det gjelder smittesituasjonen, stengte grenser og hvilket tilbud våre partnere rundt om i verden er i stand til å tilby så lenge pandemien pågår. Derfor har det ikke vært riktig å drive aktiv promotering, slik vi vanligvis ville gjort, sier Waaler.

Hun understreker samtidig at

de har stor forståelse for studentenes behov for forutsigbarhet og håper å kunne ta en avgjørelse på i hvilken grad og hvordan de kan gjennomføre utveksling til våren så snart som mulig.

Studenter kontakter Ansa

Ansa-president Morgan Alangeh mener det kan ha vært en forhastet beslutning av universitetene og høyskolene å avlyse alle utenlandsreiser for høstsemesteret.

Ansa-presidenten forteller at det er flere studenter som har tatt kontakt med dem for å få klarhet i hva som skjer med utveksling. Dette mener han vitner om manglende informasjon fra studiestedene.

– Studentene trenger en lengre tidsramme å forholde seg til, og informasjon om hva som skjer, sier Alangeh.

Alangeh synes studiestedene må være tydeligere på at det er *mulig* å reise nå. I tillegg mener han at reiseklare studenter må sette seg inn i smittesituasjonen til de ulike landene.

– Det er ikke snakk om en helgetur til utlandet, men et helt semester. Da er du bosatt i utlandet og må være forberedt på ulike situasjoner. Samtidig tror jeg det er viktig å få frem at dette ikke anses som en risiko for økt smitte i Norge.

Ingen nye anbefalinger

Universitets- og høyskolerådet (UHR) ga i april en samlet anbefaling om å avlyse all utveksling ved alle norske utdanningsinstitusjoner. Kunnskapsdepartementet forteller til NRK på mandag at utvekslingsopp- hold nå regnes som en nødvendig reise.

Generalsekretær ved UHR Alf Rasmussen forteller til Universitas

at anbefalingen ikke har vært behandlet i ettertid av de nye reiserådene.

– Styret har ikke diskutert dette, og det er heller ingen som har tatt initiativ til å gjøre dette, sier Rasmussen.

Han understreker at det er opp til hver enkelt institusjon

ved studiestedet å avgjøre hva som blir gjort med utveksling.

– Trenger sterke argumenter

– *Vi er midt i en pandemi nå. Hvorfor vil du likevel reise utenlands?*

– Å reise langt en periode tror jeg er bedre enn mange småturer. Vi som vil på utveksling, bør derfor ikke ha dårlig samvittighet for det. Jeg føler dette er den eneste muligheten til å reise på uten å gå imot de reiserådene som er gitt, sier Segelstad.

– *Opplever du å bli kritisert for å ville dra på utveksling nå?*

– Vi har snakket om det i forelesningene om hvem som vil reise, og det viser seg at mange som tidligere har vært positive til utveksling, nå sier veldig bastant at dette ikke er noe de vil i år. Det høres nesten litt oppfordrende ut, sier hun.

Segelstad mener mange har vært skeptiske.

– Men dette er nok veldig naturlig. Det er jo klart at man leter etter måter å se på utveksling på som en dårlig ting å gjøre akkurat nå, sier Segelstad.

– Jeg, derimot, trenger sterke argumenter for å bli hjemme.

universitas@universitas.no

BEGRENSET OG ANNERLEDES HØST FOR STUDENTIDRETTE:

– Noe av det viktigste sosiale vi gjør

Kamper, turneringer og fester er avlyst, men OSI gir ikke opp motet.

Studentidrett

tekst Maria Jostad
foto Henrik Follesø Egeland

– Høsten er veldig usikker. Vi vet ennå ikke når sesongen starter, sier Ane Larsen (25).

Hun spiller på håndballagene damer 3 og damer 4, fjerde og femte divisjon, i Oslostudentenes idrettsklubb (OSI). Larsen studerer administrasjon og ledelse på Oslomet og har vært med i OSI i seks år.

– Vi får trene på tirsdager og torsdager, men idretten blir amputert når vi ikke får spille kamper.

Selve treningen blir også kraftig redusert. Det er vanskelig å gjennomføre en håndballtrening når man ikke kan være borti motspilleren.

– Det blir mye skuddtrening og finter på kjegler, forteller hun.

Larsen sier de må være kreative med tanke på hva de kan finne på, og samtidig prøve å ha det gøy. I tillegg til å spille på laget, er hun trener. Hun forteller at det har blitt mye å tenke på i det siste.

– Heldigvis er hele klubben i samme posisjon, og vi er flere trenere. Vi må planlegge og samarbeide så godt vi kan.

Alt det sosiale i regi av klubben er foreløpig avlyst. De er langt

Sosialt: OSI er hovedsakelig en samlingsplass, idretten kommer i tillegg, ifølge daglig leder Truls Vestnes.

flere enn 20 medlemmer og spillere på hvert lag, noe som gjør det vanskelig å samle alle.

Noen foreninger ikke aktive

– Denne høsten blir veldig begrenset og annerledes for oss, sier Truls Vestnes, daglig leder i OSI.

Som følge av koronapandemien må de overholde mange ulike restriksjoner, og spesielt énmetersregelen setter en demper på moroa.

Restriksjonene har ført til at noen av foreningene foreløpig ikke er aktive, fordi det ikke er noe poeng når de ikke kan ha nærkontakt med hverandre. For andre idretter er det derimot lettere.

– Volleyball har kommet godt igang på alle nivåer. Der klarer de fint å spille innenfor en meters avstand, og spesielt nå da regelen mot at flere kan ta på ballen, er borte, sier Vestnes.

Han forteller at de fleste forbundene nå har kommet med gode retningslinjer, slik at flest mulig kan ha en viss form for aktivitet.

– Men det er bare lag og utøvere som blir ansett som toppidrettsutøvere, som får lov til å spille kamper.

Redd for at flere faller fra

Til tross for restriksjoner er håndballaget en sosial arena, sier Larsen. Hun synes det er fint å ha et sted å dra til i en tid preget av Zoom, stengte utesteder og avlyste arrangementer.

– Det er fint at vi har mulighet til å gjennomføre treninger. For flere av oss er håndballen noe av det viktigste sosiale vi gjør i stu-

denthverdagen, forteller Oslomet-studenten.

Larsen sier hun har store deler av sin sosiale krets fra OSI.

– Jeg har bare digital undervisning denne høsten, så det er på treninger jeg får møtt folk.

Det er ekstra viktig med en plass å samles nå som vi har mange nye studenter som ikke har fått gjennomføre en ordentlig fadderuke

Truls Vestnes, daglig leder i OSI

For å bli med i OSI må man gjennom en prøvetrening. Vanligvis har OSI Håndball prøvetrening med 100 til 150 stykker om gangen. Nå er de maks 40, med 20 på hver del av banen. Det er påmelding og førstemann til mølla for prøvetreningen. Det synes Larsen er synd.

– Jeg er redd for at mange som egentlig kunne fått muligheten til å bli med, faller utenfor.

Hvordan de skal inkludere de nye medlemmene nå, er noe de tenker på hver dag, forteller Larsen.

– Det viktigste er at vi får de nye medlemmene til å bli, til tross for at det ikke er så mye sosialt.

Hun sier de i første omgang må inkluderes i laget de kommer inn på, og så må de heller forberede dem på at det vil bli mer moro og muligheter til å bli kjent på tvers av lagene når ting blir normalt igjen.

– Det er viktig for oss å heller ikke haste, men være med på dugnaden og gjøre alt vi kan for å komme tilbake til hverdagen.

Ekstra viktig å samles

Daglig leder i OSI forteller at de gruppene som kan, møtes til trening utendørs. Slik kan de samle flest mulig.

– Vi er opptatt av både den psykiske og fysiske biten. OSI er hovedsakelig en samlingsplass, og så får du i tillegg, dersom du ønsker det, drive med idretten din på det nivået du har lyst til, sier Vestnes.

Han forteller at det er rom for alle i OSI, enten du ønsker å satse mer profesjonelt, eller om du er nybegynner.

– Det er ekstra viktig med en plass å samles nå som vi har mange nye studenter som ikke har fått gjennomføre en ordentlig fadderuke, og mange sitter hjemme alene.

Usikkert: Ane Larsen (25) og håndballaget vet ennå ikke når sesongen starter.

STUDENTER MÅ AVLYSE FELTARBEID: Mister viktig komp

Nye planer: (F. v) Tilla solli og Nora Moe skulle begge til utlandet for å gjennomføre feltarbeid, nå flytter de forskningen til Norge.

Koronaviruset setter en stopper for sosialantropologistudentene ved UiO, og flere ser seg nødt til å sette utdannelsen på vent.

Feltarbeid

tekst Anna Serafima Svendsen Kvam
foto Iver Daaland Åse og Rodrigo Freitas

– Plutselig står du der, har sagt opp jobben og leiligheten og skal dra om tre uker, og så dukker det opp ytre omstendigheter som snur alt på hodet.

Tilla Solli forteller om hvordan det opplevdes da feltarbeidet hun hadde planlagt i månedsvis, måtte avlyses på grunn av den globale smittesituasjonen. På spørsmål om hvordan det siste

halvåret har vært, er hun tydelig:
– Ganske dritt.

Skulle vært i USA

Sollis masterprosjekt i sosialantropologi skulle undersøke amerikanske kvinners opplevelse av abortrestriksjonene i USA. Hun hadde fått praksisplass og gode kontakter ved en klinikk da koronakrisen rammet.

– Attpåtil gjør egentlig korona det enda mer relevant å forske på det som opprinnelig var prosjektet mitt, for etter at pandemien kom, er det faktisk blitt vanske-

ligere å få innvilget abort i USA, fortsetter hun.

– Jeg har viktige ting å gjøre der borte, men får ikke dratt.

Solli er i samme båt som resten av sisteårskullet på masterstudiet ved sosialantropologi på Universitetet i Oslo (UiO). Hun og medstudenten Nora Moe forteller om hvordan prosjekter må legges om, flyttes til Norge eller utsettes helt.

Moe sier hun hadde flaks som i utgangspunktet hadde valgt et prosjekt som var relativt enkelt å overføre til et feltarbeid i Norge, selv om planen opprinnelig var å dra til England.

– Jeg forsker på klimaaktivister i Extinction Rebellion. De er egentlig størst i London og ble etablert der, men de har også en

gruppe her i Oslo, sier hun.

Store forsinkelser

Moe understreker at situasjonen dermed egentlig ikke har vært så ille for henne, sammenlignet med flere medstudenter. Ifølge Moe er hun én av bare to eller tre på kullet som kommer til å fullføre på normert tid. I utgangspunktet er de 24 stykker.

Leder ved Sosialantropologisk institutt Rune Flikke bekrefter at det blir store forsinkelser på Moe og Sollis kull. Han understreker at

studentene har vært veldig uheldige:

– Krisen traff akkurat da de skulle ut i felt. Så det var maks uflaks, nedstengningen kunne ikke kommet mer ubeiløig for dem, sier han.

Jeg har viktige ting å gjøre der borte, men får ikke dratt

Tilla Solli, masterstudent i sosialantropologi ved Universitetet i Oslo

Flikke skulle selv vært på reise i disse dager, men Argentina og Japan må vente. Nå jobber han på fulltid for å sikre de nye masterstudentene gode

rammer for å gjennomføre til tross for korona:

– Høstens nye studenter har en plan B å gå etter fra starten av,

etanse

Feltarbeid

- + Feltarbeid er arbeid med inn-samling av datamateriale ute i et bestemt forskningsfelt
 - + Feltarbeid er særlig sentralt innenfor fagfeltet antropologien. Her vektlegges feltarbeidet som metode sterkt
 - + På flere studieprogrammer ved Oslomet og UiO er feltarbeid en sentral del av undervisnings- og forskningsopplegget
 - + På utviklingsstudier ved Oslomet får alle studenter dra på feltarbeid allerede første studieår
 - + Masterstudenter i sosialantropologi ved UiO er vanligvis på feltarbeid i seks måneder og bruker data fra oppholdet i sine masteroppgaver
- Kilde: SNL, Oslomet og UiO

Man får ikke den fortrolige samtalen når en ikke møtes face-to-face

Nora Moe, sosialantropologistudent

slår han fast og forteller videre om hvordan selve fagfeltet nå er nødt til å endre og tilpasse seg, på grunn av smittesituasjonen.

Skeptisk til alternativene

I sosialantropologi står nemlig feltarbeid sentralt. Det benyttes deltagende observasjon, som innebærer at forskeren selv deltar i prosessene som observeres. Et spørsmål flere har måttet stille seg, er hvorvidt fremgangsmåten kan benyttes over internett.

– Vi fikk tilgang på muligheten til å teste digitalt feltarbeid, forteller Solli.

– Over sosiale medier ... tilføyer Moe.

For å tilrettelegge for fjernstudier, for eksempel gjennom digital virksomhet, har instituttledelsen nå firt på kravene om at

masterstudenter må gjennomføre seks måneders fysisk feltarbeid. Dermed har det utgående kullet med masterstuder i realiteten fire alternativer: utsette prosjektene sine, flytte feltarbeidet til Norge, gjøre feltarbeidet digitalt eller jobbe litteraturbasert.

Solli og Moe er imidlertid tydelige på at verken digitalt feltarbeid eller litteraturbaserte studier var reelle reserveplaner for dem.

– Man får ikke den fortrolige samtalen når en ikke møtes face-to-face, sier Moe og følger opp:

– Sosialantropologi er jo spesielt på grunn av metoden. Mye av grunnen til at jeg i det hele tatt er i dette fagfeltet, er fordi jeg synes metoden er så viktig og fin. Solli nikker og føyer til:

– Det å være antropolog og så ikke ha reell erfaring med den

metoden ... Da kommer en ut av masterprogrammet med følelsen av ikke å ha kompetansen som er spesiell for fagfeltet.

Instituttleder Flikke på sin side erkjenner også utfordringene knyttet til digital antropologi, men løfter også frem verdien av antropologer med digital kompetanse. Han kan dessuten fortelle at flere norske institusjoner nå etterspør antropologer.

– Her forleden var jeg i kontakt med en forskningsavdeling i Nav som ønsker masterstudenter herfra til å gå inn der nå. De trenger forskere som kan hjelpe dem med å forså brukersiden.

En stor nedtur

Også på Oslomet er hele kull med studenter hardt rammet av de globale reiserestriksjonene.

Digitale løsninger: Edal Mari Buhr Ødegård får ikke dra på feltarbeid til India som planlagt. Nå bilr det litteraturbaserte studier av Midtøsten i stedet.

– Feltarbeidet var en stor del av grunnen til at jeg valgte Oslomet fremfor UiO. At vi skulle få dra til utlandet allerede første året, var et viktig trekkplaster, forteller Edal Marie Ødegård.

Hun er førsteårsstudent i utviklingsstudier på Oslomet og har fått vinterens planlagte feltarbeid avlyst.

– Dette er en ganske stor nedtur, men man må jo bare gjøre det beste ut av det. Det var ingen overraskelse at det ble avlyst, men jeg hadde jo et lite håp om at feltarbeidet skulle bli utsatt til siste året i stedet for å bli fullstendig avlyst, sier hun.

Ødegård forteller at de tidlig ble forespeilet at feltarbeidet kunne ryke, og at hun antar det hadde blitt for mye logistikk og omorganisering for instituttet om alle bachelorstudenter skulle få flyttet utenlandsoppholdet sitt to år frem. Nå venter i stedet digitalt

feltarbeid i februar og mars.

Berit Helene Vadsemb, som er førsteamanuensis i utviklingsstudier ved Oslomet, forteller at de bare var såvidt inne på tanken om å forskyve feltarbeidet for alle bachelorstudentene, men raskt slo det fra seg fordi det ville innebære en omorganisering av hele emneplanen.

– Vi landet fort på at vi bare må gjennomføre, men på en alternativ måte, sier hun.

For utviklingsstudentene blir det derfor litteraturbaserte oppgaver for hele kullet, i tillegg til intervjuer over Skype med lokale samarbeidspartnere i Tanzania og India.

– Materialet som tidligere har blitt samlet inn i felt, må nå hentes inn gjennom litteratur og arkiver, forteller hun.

— Flere forbereder seg på at de må ta et år om igjen

Sykepleierstudenter landet rundt går en usikker høst i møte. Nå etterlyser de stipend for å sikre at de fullfører studiet.

Krisepakke

tekst og foto Gina Grieg Riisnæs

– Folk er redde, sier Solveig Frantzen Fosse (23), som sitter i styret til Norsk sykepleierforbund student.

Sykepleierstudenter landet rundt går en usikker høst i møte. Obligatorisk praksis utgjør en stor andel av det treårige studieløpet til fremtidens blåkleddede pleiere. Ordningen er ubetalt, men sykepleierstudenter flest får det likevel

til å gå rundt med deltidsjobber på siden. Men grunnet koronaviruset oppfordres de nå til å arbeide så lite som mulig andre steder, for å minske risikoen for å smitte pasienter. Derfor etterlyser sykepleierstudentene nå at regjeringen åpner korona-lommeboken nok en gang.

– Har ikke råd

– Vi går rundt og er konstant redde fordi noen læresteder og praksisplasser sier at vi ikke får ha jobb ved siden av praksis, fortset-

ter Fosse.

I hovedstaden er det Oslo universitetssykehus (OUS) som delegerer opplegget. Per nå får studentene lov til å jobbe andre steder, opplyser sykehuset.

– Dersom situasjonen endrer seg, må vi vurdere våre retningslinjer på nytt, skriver kommunikasjonsrådgiver i OUS Ivar Greiner i en e-post til Universitas.

Fosse er bekymret for usikkerheten som medføres ved at studentene ikke vet om dette vil skje eller ei.

– Vi har full forståelse for at det er farlig å ta med eventuell smitte. Det er ikke sånn at vi på død og liv har lyst til å jobbe ved siden av praksis. Men vi har ikke råd, stort sett, sier hun.

Studieløp i limbo

En av tre heltidsstudenter har jobb ved siden av studiene, viser en rapport fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Ifølge rapporten kan det gå utover studiene.

– Hvis man går rundt og er bekymret, gjør man gjerne en dårligere jobb og har et helt annet fokus enn det man bør ha. Dette er ikke noe vi skal måtte bekymre oss for når vi skal ut og prøve å bli

så gode som mulig og kunne ta vare på landets sykeste, sier Fosse.

Også fullføring av studiet innen normert tid kan komme til å henge i en tynn tråd, ifølge Fosse.

– Flere forbereder seg på at de må ta et år om igjen fordi de ikke blir ferdige i tide, sier hun, som mener det er synd, fordi:

– Er det noe vi vet nå, er det hvor viktig det er å få fullført utdanningen til folk som studerer sykepleie.

I dag mangler Norge hele 6000 sykepleiere, ifølge tall fra en rapport som Helse- og omsorgsdepartementet publiserte i 2019. Innen 2035 kan tallet stige til 28.000.

Virustid: Sykepleiernes praksisperiode og det pågående koronaviruset stanger hornene mot hverandre. Sykepleierstudentene, med Solveig Frantzen Fosse i spissen, etterlyser stipend fra regjeringen.

Belastende situasjon

Fosse går tredje året som sykepleierstudent på Oslomet. Selv kjenner hun på angsten knyttet denne berg-og-dal-banen av et år.

– Jeg opplever det som ubehagelig. Det føles ekstremt tungt å vite at du kan ta med smitte inn på arbeidsplassen, forklarer hun.

– Du har ikke lyst til å smitte noen, og i hvert fall ikke syke som er i risikozonen. Så det er ingen av oss som ønsker å gjøre det mer sannsynlig at det oppstår kryss-smitte. Men for mange er ikke det et valg. Folk er nødt til å arbeide ved siden av studiet.

Da pandemien rullet stormen over Norge i mars, innførte enkelte praksissteder unntakstilstand for sykepleierne. For å bistå i det plutselige havet av pasienter fikk de en periode lønnet praksis. Det var nødvendig, men lite ideelt, mener Fosse.

– Da oppnår vi ikke fullt læringsutbytte. Det var mer samfunnstjeneste enn studier, sier 23-åringen.

– Vi føler oss oversett akkurat nå. Vi har jobbet og jobbet og

jobbet og virkelig bidratt, så står vi igjen med å få ingenting.

Du sier at dere ikke har fått noe igjen for krisen, men de færreste har tjent på denne situasjonen. I en nasjonal dugnad er det ikke gitt at folk får noe igjen. Hva tenker du om det?

– Du hadde ikke bedt noen andre jobbe gratis, svarer hun raskt.

Dessuten, legger hun til, var ikke dugnaden som for folk flest.

– Å holde seg hjemme og pusle puslespill er ikke det samme som å gå i jobben din hver dag og yte ditt aller beste. Dét er ikke dugnad. Det er jobb.

Pengepott på ønskelisten

Tidligere i høst la Nikolai Wilkinson (SV) frem spørsmål til forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim (H) på vegne av sykepleierstudentene. Wilkinson spurte: «Vil regjeringen lage nasjonale retningslinjer for at sykepleierstudentene ikke mister muligheten til å fullføre utdanningen i koronatiden?»

Svaret fra studentenes statsråd var at situasjonen må sees opp mot smittefaren, før han konkluderte med at:

– Jeg mener at allerede eksisterende rammer tilrettelegger for at sykepleierstudenter kan gjennomføre studiet til normert tid, skriver Asheim.

Nå etterlyser sykepleierstudentene et stipend for å lette på usikkerheten. Nøyaktig hvor mye de ønsker, er de ikke sikre på.

– Det må bare være nok til at det går rundt, så de ikke slipper å droppe ut, sier hun,

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet Aase Marthe Johansen Horrigmo (H) svarer følgende på spørsmål om det er aktuelt å åpne lommeboken en gang til for sykepleierstudentene:

– Helt siden koronakrisen traff oss, har regjeringen vært opptatt av at studentene skal få fullføre utdanningen sin uten forsinkelser. Derfor var vi ganske raskt ute allerede i mars og endret reglene for praksis, skriver hun i en e-post til Universitas.

Videre sier hun at endringene

Aase Marthe Johansen Horrigmo
statssekretær i Kunnskapsdepartementet

gir universitetene og høyskolene større fleksibilitet i hvordan de organiserer praksis. Endringene varer ut året.

– Jeg vet veldig godt at den økonomiske utryggheten også gjelder studenter. Nå fikk studentene utbetalt storstipend i august på litt over 22.000 kroner, og så vil vi følge utviklingen for å se om det er behov for flere tiltak.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

abo@morgenbladet.no
www.morgenbladet.no

Tlf: 23 33 91 80

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Tilbudsguiden

-

Gode tilbud
til
studenter
i
Oslo

BEMANNINGSBYRÅ

FORENINGER

post@samfunnsokonomene.no
www.samfunnsokonomene.no
tlf: 90 86 75 20

Studerer du samfunnsøkonomi?
Bli medlem av Samfunnsøkonomene – fagforeningen eksklusivt for samfunnsøkonomer.

Vi tilbyr blant annet kræsjkurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning samt tilgang til Akademikernes bankavtale med Danske Bank.

Kun 300 kr i året.

STUDENTENE I THAILAND VIL VELTE MONARKIET:

– Vi lever i en milita

Brutalt: Under demonstrasjonene bruker politiet utstyr som slår ut mobilsignalene til alle demonstrantene og gjør det vanskelig for dem å kommunisere med hverandre og strøømme det som skjer.

Studenter risikerer alt for å felle landets maktelite. – Hvis jeg greier å bidra til å gjøre landet et bedre sted for lillesøsteren min og familien min, så er selv døden verdt det, forteller 21-åring.

Thailand

tekst Caisa Linea Hagfors

– Historien vi har fått høre om hjemlandet vårt da vi vokste opp, er ikke sann. Mange har levd i en løgn frem til nå, forteller 21 år gamle «Chalita» i videosamtale med Universitas.

En opprørsbølge har bredt seg sakte, men sikkert over Thailand det siste året. Tidligere har landets studenter startet dagen med de samme, patriotiske versene som runger over høytaleranlegg på skoler og universiteter. Nå holder mange unge tyst og strekker tre fingre opp i været.

Tre-fingers-hilsenen har blitt et kjennemerke blant dagens unge, etter at

den ble brukt som en opprørshilsen og symbol på frihetskamp i «The Hunger Games»-filmene.

Tross fredelige demonstrasjoner, frykter mange likevel at konflikten skal eskalere i takt med myndighetenes stadig mer offensive behandling av demonstrantene.

Demokratisk skalkeskjul

– Vi er veldig påpasselige med å gi noe som helst informasjon om oss selv til noen vi ikke kjenner. Da dere kontaktet meg for å gjøre dette intervjuet, ble jeg først redd. Det føles som om noen alltid holder øye med deg her, forteller thailandske «Chalita». Hun har deltatt i protestene i Bangkok helt siden de først blomstret opp i vinter. Av frykt for å bli gjenkjent av myndighetene ønsker hun å forbli anonym.

Thailand har en turbulent politisk historie, med gjentatte kupp, militærre-

gimer og et mislykket demokratisk styre bak seg. I dag er landet et konstitusjonelt monarki, med en folkevalgt nasjonalforsamling og en statsminister som utpekes av kongen.

– Det ser kanskje ut som at vi har et demokrati fordi vi holder valg og har en statsminister. Men det er ikke sannheten, vi lever i en militærstat. Og ting blir bare verre her, sier «Chalita», som studerer statsvitenskap.

Takket være sosiale medier mener hun at mange unge nå har fått øynene opp for hvordan kongen og statsministeren lever i enorm rikdom, rettslig beskyttet for enhver kritikk. I 2018 fikk den nåværende kongen, Maha Vajiralongkorn, den gjeve tittelen som verdens rikeste monark av Business Insider. Hans personlige formue starter på hele 30 milliarder dollar. Det tilsvarer i underkant av 300 milliarder kroner. Rikdommene utgjør blant annet en av verdens største diamanter og flere overdådige eiendommer, melder Reuters. Det står i stor kontrast med den store andelen fattige befolkning i landet, som til daglig også lever med innskrenket ytringsfrihet.

I 2018 økte antall fattige i landet fra 7,2 prosent til 9,8 prosent. Antall som lever i ekstrem fattigdom, økte fra 4,85 millioner til hele 6,8 millioner, ifølge tall fra Verdensbanken.

Selvom jeg er redd for at jeg skal dø jeg også, så må jeg bare prøve mitt beste for å gjøre landet mitt trygt

«Chalita» (21), student og demonstrant

Etter innvielsen av en ny konge i Thailand i 2019 og påfølgende kontroversielle avsløringer om monarkens luksusliv har misnøyen blant befolkningen i landet økt. Nå krever studentene ved universitetene at statsminister Prayuth Chan-ocha oppløser det sittende parlamentet og sørger for en endring i grunnloven som innskrenker kongefamiliens makt.

erstat

FOTO: PRIVAT

David og Goliat

Selv om de unge har tatt til gatene på fredelig vis, har myndighetene møtt dem med sterke, militære muskler.

– Når vi har vært tusen stykker som protesterer, har det vært minst fem hundre politimenn og militære som omringer oss, forteller «Chalita».

Hun erfarer at politiet kler seg i sivil og utgir seg for å være demonstranter og på den måten henter informasjon og sikrer seg bildebevis av de unge. Mange opplever også å bli fotfulgt av politiet helt hjem etter demonstrasjonene, forteller 21-åringen.

– De gjør det de kan for å skape frykt. Under protestene bruker politiet biler med utstyr som slår ut alle mobilsignaler, så du ikke kan bruke telefonen din eller kontakte noen.

Tyrell Haberkorn, professor i Sørøst-Asia-studier ved Universitetet i Wisconsin, skriver i en e-post til Universitas at myndighetene mislykkes totalt i sin håndtering av situasjonen. Hun har Thailand som sitt hovedfelt og har fulgt med på den politiske utviklingen i landet i mange år.

Thailand

- + Ligger i Sørøst-Asia med omtrent 70 millioner innbyggere
- + 95 % av befolkningen regner seg som buddhister
- + Gikk fra kongedømme til konstitusjonelt demokrati i 1932
- + Har siden dette gjennomgått flere statskupp, som har resultert i perioder med ulike militærdiktaturer og gjentatte forsøk på demokratisk styre
- + Er i dag et konstitusjonelt monarki med et folkevalgt parlament og statsminister. Statsministeren utpekes av kongen

Kilde: BBC

– I stedet for å støtte en fredelig, politisk bevegelse driver myndighetene skremmel mot demonstrantene og begår gjentatte, ulovlige arrestasjon av aktivister. Det kan se ut til at det eneste målet til regjeringen er å slå ned på enhver motstand, skriver Haberkorn.

Selv er hun usikker på hvordan konflikten vil utvikle seg, slik ting ser ut nå.

– Det kan gå begge veier.

Bør haste seg langsomt

Netiwit Chotiphatphaisal (23), en kjent thailandsk studentaktivist, avfyrte startskuddet for studentopprøret mot myndighetene allerede for flere år siden. Han har lenge har arbeidet for å endre utdanningssystemet i landet.

– Det er ikke mange år siden jeg sto helt alene i denne kampen. For seks år siden sto jeg foran Utdanningsdirektoratet og protesterte, helt alene, men da brydde ingen seg, sier Chotiphatphaisal og legger til:

– Jeg er glad for å se at flere unge nå har fått øynene opp for hva som skjer. Thai-folket har bøyd seg for makten i lang, lang tid, og det har bare blitt verre. Nå gjør de unge opprør mot eliten.

Chotiphatphaisal har selv deltatt i protestene, men samtidig vegret seg for å ta en aktiv rolle i fronten av bevegelsen. Det er fordi han fortsatt sitter i rettsforhandlinger, etter han i 2018 ble dømt til mange

FOTO: PRIVAT

Kreative: Netiwit Chotiphatphaisal (23) har lenge arbeidet for å endre utdanningssystemet i Thailand.

års fengsel for å demonstrere mot militærmakten i landet.

Han håper de pågående protestene vil bære frukter, men frykter at folk forhaser seg:

– En sosial og kulturell revolusjon i Thailand står på døren nå. Men vi trenger også langsiktige strategier som kan medføre en faktisk endring. Vi er unge og store drømmere, og det er mye vi vil gjøre. Men vi må ta litt av gangen, avslutter han.

«Barneprotester»

Professor Haberkorn mener at oppblussingen av protester i Thailand er både et resultat av myndighetenes håndtering av koronakrisen og et eksempel på hvordan sosiale bevegelser smitter.

– Demonstranter over hele verden lå-

ner strategier fra hverandre, skriver Haberkorn og peker blant annet på den pågående Black Lives Matter-bevegelsen.

I likhet med studentdemonstrantene i Hongkong, som i vinter skapte overskrifter over hele verden, bruker demonstrantene i Bangkok sosiale

medier for både nyheter, informasjon og kommunikasjon.

– Alle protestene strømmes på Facebook, så selv de som ikke kan delta, kan følge med på hva som blir sagt. Det mener Haberkorn er avgjørende for å spre

informasjon blant befolkningen.

Dét kjenner «Chalita» seg igjen i.

– Sosiale medier er de nye mediene for oss nå og de eneste vi faktisk kan stole på. Thailandske medier skriver knapt om protestene og kaller det bare for barneprotester, forteller «Chalita» til Universitas.

Frykter ny studentmassaker

I 1976 ble nærmere hundre studenter drept av politiet på Thammasat Universitetet i Bangkok, etter de hadde okkupert universitetet for å demonstrere mot tidligere diktator i landet Thanom Kit-tikachorn. I dag er det mange år siden studentmassakeren. Likevel frykter studentene at det kan skje igjen.

«Chalita», som selv er student ved det samme universitetet, forteller at hun er redd. Hun har delt innhold på sosiale medier som er forbudt, blant annet krittikk mot kongen og monarkiet.

– Jeg ble sjokkert da jeg leste i tyske medier at Thailands konge er den rikeste monarken i verden, og jeg lurte på hvordan det var mulig, forteller 21-åringen.

All korrupsjonen og urettferdigheten hun nå har blitt oppmerksom på, har gjort det enda viktigere for henne ikke å la seg stoppe av frykten for å bli tatt.

– Selv om jeg er redd for at jeg skal dø, jeg også, så må jeg bare prøve mitt beste for å gjøre landet mitt trygt. Vi har fortsatt ikke glemt våre søstre og brødre som ble drept i massakren av politiet, medgir «Chalita».

– Hvis jeg greier å bidra til å gjøre landet et bedre sted for lillesøsteren min og familien min, så er selv døden verdt det.

Ny tid: Siden Jane-Victorius Gipling Bonsaksen kom ut som transperson for seks år siden, har transdebatten vært i media mange ganger, forteller de. Det er slitsomt, men et lyspunkt: – Vi ser at folk skriker høyere når ting forandrer seg.

Å stå i drittstormen

I sommer har en debatt om hvorvidt det offentlige ytringsrommet innsnevres, rullet i landets redaksjoner og på sosiale medier. Student i Skeiv Ungdom mener den har vist at vi må gjøre noe med hvordan unge møtes i den offentlige samtalen.

Debattklima

Tekst Anna Serafima Svendsen Kvam og Selma Stormyren Larsen
Foto Henrik Follesø Egeland og Rodrigo Freitas

– Vi har fått et ordsifte hvor folk enten frykter å bli kalt rasist eller å bli anklaget for å innskrenke hverandres ytringsfrihet, sier Victor Starheim.

Han er aktiv i Stopp hatprat, en kampanje initiert etter 22. juli, av og for unge mennesker. Universitas møter ham og kollegaen Vivvi Caou Nguyen, begge studenter ved Universitet i Oslo (UiO), til en prat om debattkultur og ytringsfrihet i lys av sommerens debatter.

– Det vi forsøker, er å hjelpe de unge til en dialog om hvor en ønsker at grensene skal gå, og hvordan en selv kan bidra til å skape en god ytringskultur, sier Starheim.

– **En spicy debattsommer**

Sommeren har vært preget av opphetede diskusjoner om ytringsfrihet og ytringskultur. På Kunsthøgskolen i Oslo

(Khio) har det foregått en debatt etter at to brev ble sendt til ledelsen. Det ene kritiserte et kunstverk utstilt i høyskolens lokaler. I det andre krevde over 100 studenter at høyskoleledelsen tar ulike grep for å bekjempe strukturell rasisme ved institusjonen.

Fem studenter tok til motmæle i et Morgenblad-innlegg, hvor de ytret bekymring for at ideologi og identitetspolitikk skal trumfe faglighet, og at en ved ikke å tilslutte seg kravene implisitt ble anklaget for å bedrive «ubevisst rasisme». Flere studenter og ansatte har uttrykt at det foregår selvsensur i debatten, og at stemningen på høyskolen er svært polarisert.

Parallelt har det pågått en debatt også utenfor Norge om ytringsfrihetens grenser. Et startskudd for debatten var en twittermelding av J.K. Rowling der hun stiller spørsmål ved om det ikke lenger finnes et ord for personer med kvinnelig kjønnsorgan. At hun fikk sterke reaksjoner på retorikken, ble siden brukt som symbol på et påstått snevert ytringsrom.

I kjølvannet av twittermeldingen har over 150 akade-

mikere, forfattere og kunstnere signert et opprop mot et intolerant debattklima i tidsskriftet Harper's Magazine. Senere ble flere av de tilsluttede selv anklaget for å skape en dårlig debattkultur.

– Det har vært en spennende debattsommer. Det har vært *spicy*, for å si det på den måten, sier Jane-Victorius Gipling Bonsaksen, økonomiansvarlig i Skeiv ungdom og tredjeårsstudent på profesjonsstudiet i teologi ved UiO. Bonsaksen bruker pronomene «de» og «dem».

Når unge mennesker trekker seg ut av det offentlige ordsiftet, taper vi som samfunn

Victor Starheim, student ved UiO og aktiv i Stopp hatprat

– Mye av debatten har dreid seg om hvorvidt ytringsrommet snevres inn og debatten sporer av. Hva tenker du om kritikken mot reaksjonene på Rowlings utsagn?

– Ytringsfrihet er bra. Men for meg går transfobiske holdninger, som fyrer opp under vold, på lik linje med nazistiske holdninger.

– Vi blir barnliggjort

– *Har du lyst til å ta til motmæle?*

– Jeg har hatt lyst. Men jeg frykter å få sanksjoner fra anti-transmiljøet.

Ifølge Bonsaksen er det spesielt krevende for unge å delta i det offentlige ordskiftet.

– Vi blir delegitimert og barnliggjort. Det er definitivt vanskeligere for unge å få sin stemme hørt i debatter i dag, sier de.

– Når det er personangrep i kommentarfelt, er det utrivelig å delta. Kommentarfeltet må modereres, sier Bonsaksen.

De mener noe må gjøres for å inkludere flere i den offentlige samtalen.

– Jeg har selv vært veldig spørrende til om jeg burde delta, og jeg kjenner mange som aktivt avstår fra debatter fordi de ikke tør. Det er fordi vi ser hvordan andre blir behandlet. Vi blir fratatt en stemme vi burde ha.

– *Hvor går grensen mellom kritikk og motstand man må forvente, og trakasserende eller diskriminerende utsagn?*

– Det er et interessant spørsmål. Det er helt riktig å trykke innlegg fra motpartens side, men når det er så lite konstruktiv motstand som det har vært i transdebatten, er det ikke noe fornuftig å trykke det samme ti ganger.

– Det er kjedelig å hele tiden måtte forsvare eksistensen min.

Tilbaketrekkingseffekten

Marjan Nadim, forsker ved Institutt for samfunnsforskning, har med kollegaer gjort studier som viser at det er forskjeller på gruppenivå i hva slags retorikk en utsettes for på nett. Det kan bidra til å forklare hvorfor vi kan miste stemmer i det offentlige ordskiftet:

– Sammenlignet med majoritetsbefolkningen rapporterer for eksempel seksuelle minoriteter i større grad at ytringene går på hvem de er, mer enn hva de sier, slår hun fast.

Nadim understreker videre at synligheten av hatske eller polariserte debatter på nett kan være nok til å skape en såkalt «tilbaketrekkingseffekt»: at personer endrer sin atferd som følge av hatytringer.

I stedet for å lage diskusjoner hvor det inviteres til et mangfold av meninger, lages det heller myter og interne fortellinger i lukkede grupper

Kjell Lars Berge, professor ved UiO

– Vi har undersøkt hva det gjør med folk å observere en spesifikk type debattklima. Vi finner at hvis det setter seg en oppfatning om at det er farlig å delta i debatten, kan det være nok til at folk trekker seg tilbake, selv om det kanskje er et lite mindretall som utsettes for hatefulle ytringer.

Forskningsprosjektene Nadim jobber med, tar utgangspunkt i at den offentlige samtalen er blitt demokratisert, samtidig som hat sprer seg på en annen måte enn før:

– Det er åpenbart at sosiale medier har gjort noe med hvordan hatske ytringer spres, og hvilken synlighet det får, forklarer hun.

– Men i stort er det ikke mye som tyder på at verden er blitt mer hatsk. Det har på mange akser blitt mer akseptabelt med annerledeshet.

Nadim mener vi likevel bør følge nøye med på debattklimaet fremover.

– Når vi ser at noen grupper i større grad enn andre driver tilbaketrekking, og at dette også er grupper som har vært mindre til stede i det offentlige ordskiftet, kan man risikere at viktige stemmer og perspektiver forsvinner.

Personangrep er verst

Ngyuen i Stopp hatprat forteller at de gjennomfører skolebesøk for å snakke om hatytringer. Derfra har de fått tydelig inntrykk av hva unge opplever som de verste typene:

– Det som går på utseende, kultur, religion ... identitet, egentlig. Det som går på person heller enn sak, er det flest syns er ille.

Er det noe Ngyuen og Starheim er enige om, er det at det er risikabelt for oss å ikke sikre en løpende samtale om hvilke spilleregler som skal gjelde i debatten, innenfor rammene av menneskerettighetene:

– Når unge mennesker trekker seg ut av det offentlige ordskiftet, taper vi som samfunn. Vi taper meningene og mister deres engasjement som kunne vært med på å gjøre samfunnet bedre, slår Starheim fast.

Dette er saken:

+ I sommer har debatter om ytringsfrihetens grenser preget nyhetsbildet

+ Ved Kunsthøgskolen i Oslo har over 100 studenter signert et opprop med krav om at ledelsen må ta aktive grep mot strukturell rasisme. En annen gruppe studenter mener ledelsen erstatter faglighet med ideologi

+ Parallelt ble mange opprørt over en twittermelding fra J.K. Rowling om kjønn og transpersoner. Da hun fikk reaksjoner på retorikken, oppsto en debatt om grensene for hva som kan ytres

Kan miste viktige stemmer: Marjan Nadim forsker på hvordan personer endrer atferd på nett som følge av hatytringer. – Det er åpenbart at sosiale medier har gjort noe med hvordan hatske ytringer spres.

– **Sånn er offentlighet**
– Det var mye verre før! utbryter Kjell Lars Berge, professor ved UiO.

Han forsker på retorikk og prater engasjert om alt fra antikke filosofers forsøk på å kneble sine meningsmotstandere til bønder som fryktet Stortingets talerstol på 1800-tallet.

På spørsmål om hva som kan være grunnen til at enkelte vegrer seg for å ta ordet i dagens ordskifte, stiller han seg først noe uforstående:

– Tilgangen på offentlighet er jo større enn noensinne, sier han og følger opp:

– Mennesker som deltar, må ta mye dritt, men sånn er offentlighet. Demokratiet er helt avhengig av at reelle ue-nigheter blir synliggjort.

Samtidig erkjenner professoren at dagens mediedynamikk kan skape inntrykk av at vi lever i et stadig mer polarisert samfunn, der usakligheter ofte får større plass. Han sammenligner med tiden før internettets inntog:

– I det gamle mediasamfunnet med redaktørplakater for tradisjonelle aviser og etermedier [radio og tv, journ. anm.] ble mange polariserende debattinnlegg, slike som ikke forholdt seg til andres saklige meninger overhodet, filtrert bort, sier han.

– Men på sosiale medier kan du gjøre hva pokker du vil ... bygge opp en *fanbase* og sitte i ekkokammeret ditt og gnage. I stedet for å lage diskusjoner hvor det inviteres til et mangfold av meninger, lages det heller myter og interne fortellinger i lukkede grupper.

Jeg har selv vært veldig spørrende til om jeg burde delta, og jeg kjenner mange som aktivt avstår fra debatter fordi de ikke tør. Det er fordi vi ser hvordan andre blir behandlet

Jane-Victorius Gipling Bonsaksen, økonomiansvarlig i Skeiv ungdom og tredjeårsstudent på profesjonsstudiet i teologi

Berge sier han forstår at det kan være tøft for unge å ytre seg offentlig for første gang i et slikt klima. Han er samtidig klinkende klar på at fordelene ved dagens ytringsmuligheter er flere enn ulempene:

– De som drømmer seg tilbake til et konformt femtital, vet ikke hva de snakker om. Den kreativiteten sosiale medier åpner for, er et gode.

Tegn på forandring

Bonsaksen mener på sin side at terskelen må senkes for unge til å delta i debatter.

– Debattklimaet må bli tryggere. Den tryggheten går nok på bekostning av enkelte – ikke alle – motinnlegg.

– Vi i Skeiv ungdom er også litt påpasselige med ikke å engasjere folk i transdebatten, fordi den har vært så tung og problematisk tidligere.

– *Har dere en linje innad om ikke å aktivt delta i transdebatten?*

– Det er sterkt anbefalt å unngå det med mindre du kan nok om tematikken. Vi vet at det i verste fall kan få ganske grove konsekvenser for den som publiserer det, i form av personangrep. Mange er innforstått med at vi ikke går løs på den debatten.

– Vi har fått mye rart kastet på oss.

Bonsaksen forteller om venner som har blitt hengt ut, mottatt sjikanderende meldinger og opplevd å bli ringt ned av meningsmotstandere.

– Det er en ekkel opplevelse. Flere utvikler traumer og posttraumatiske stresslidelser i etterkant av å ha ytret seg i betente saker.

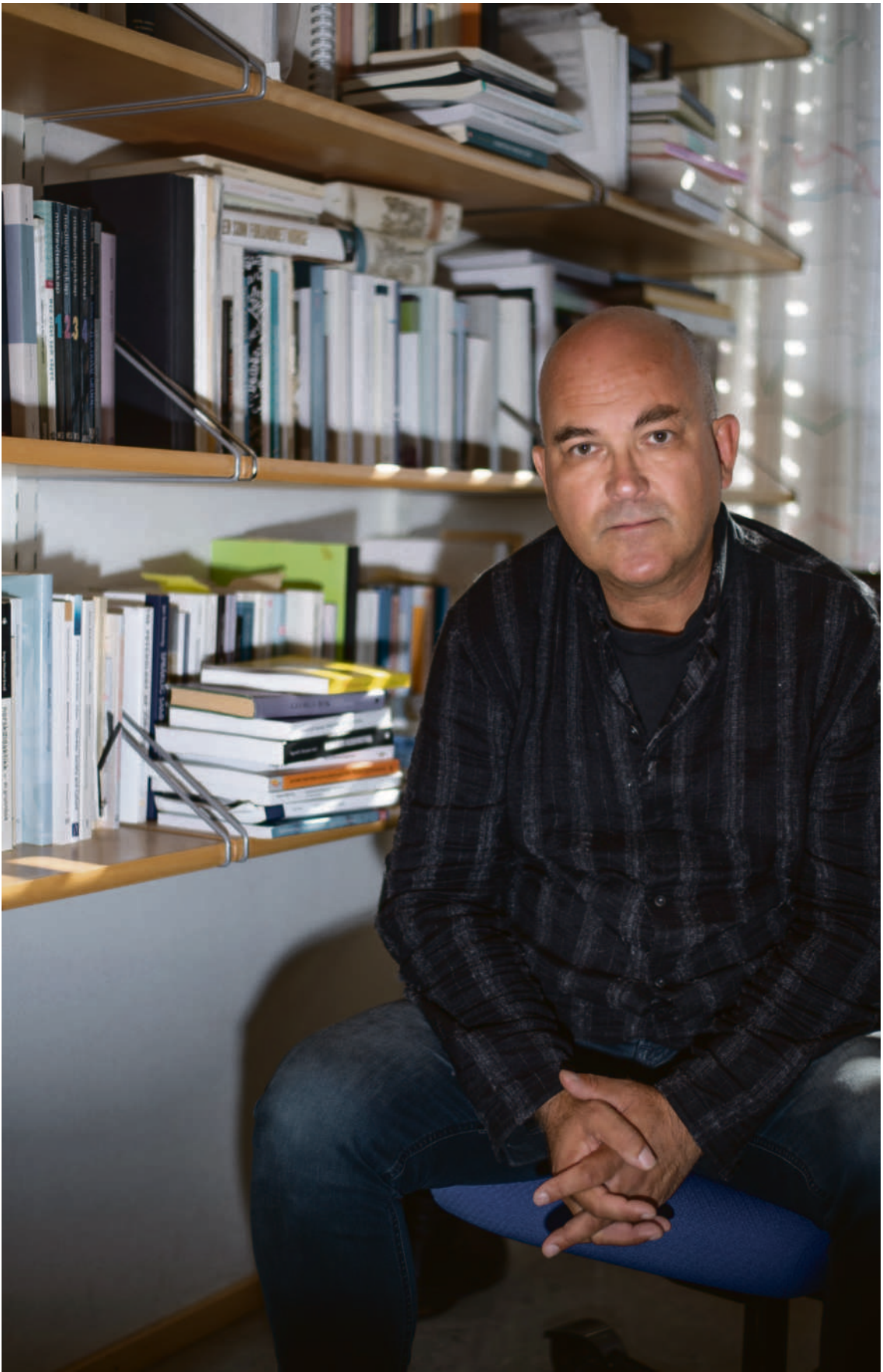
De tror debatter om kjønn og seksualitet er spesielt betent.

– Vi ser de samme argumentene som ble brukt mot homofile og lesbiske for titalls år siden, bli brukt mot transpersoner i dag.

– *Kan det hende motparten har blitt mindre, men roper høyere?*

– Ja, det ser sånn ut. Folk skriker høyere når forandring skjer. Det er faktisk et lyspunkt at det er såpass mye motstand nå. Det betyr at det er fremgang.

kultur@universitas.no

Positiv: Professor Kjell Lars Berge mener debatklimaet var mye verre før: – De som drømmer seg tilbake til et konformt femtital, vet ikke hva de snakker om.

VEGA

Kjøp billetter på vegascene.no

100

100

HUNDRINGS PÅ MANDAG

MATTHIAS & MAXIME

TENET

OSS TO

BARN

PARASITT

+ + + MYE MER

ALLE KINOBILLETTER 500,- HVEN MANDAG

PÅ VEGA SCENE

MIN STUDIETID

– Jeg hadde egentlig bestemt meg for å aldri ha fast jobb

Da Simen Ekern begynte å studere, mente han hele EU-prosjektet var en kapitalistisk sammensvergelse. Nå begynner han som NRK-korrespondent i sammensvergelsens hjerte.

Journalist

tekst Endre Ugelstad Aas
foto Jacob Aars

– Jeg hadde egentlig bestemt meg for å aldri ha en fast jobb, men da den dukket opp, ble det for galt å ikke søke, sier journalist og forfatter Simen Ekern til Universitas.

Etter mange år som frilansjournalist med base i Roma tiltrer han denne uken i sin nye stilling som NRKs Europa-korrespondent i Brussel.

– Det blir jo helt sprøtt med tanke på situasjonen vi nå er i, men jeg håper å få muligheten til å gjøre alt det jeg liker som journalist: å reise, snakke med folk og planlegge intervjuer, mitt oppdrag blir jo å skildre virkeligheten slik den er nå.

Tilbake til Brussel

Ekern er kanskje mest kjent for sine ukentlige kommentarer om italiensk og europeisk politikk i Morgenbladet og som forfatter av bøker om Silvio Berlusconi, Roma og populisme. Men hadde det ikke vært for et utvekslingsopphold i byen han nå vender tilbake til, er det ikke sikkert at Ekern ville ha endt opp som NRKs nye mann i Vest-Europa.

– Det var vel der min interesse for europeisk politikk startet. Jeg stemte riktignok i Europa-valget som 18-åring, men da som Natur og ungdom-medlem med en tanke om at hele det europeiske prosjektet var en kapitalistisk sammensvergelse. Da jeg begynte å ta emner ved senteret for Europa-studier ved Universitet i Brussel, endret jeg derimot mening både om EU og norsk medlemskap.

– Det mest vitale faget

For Ekern var det viktig å finne et fag han kunne kombinere med interessen for skriving og formidling, da han bladde gjennom studiekatalogen på midten av nittitallet.

– På denne tiden var nok idéhistorie et fag mange vendte til, da man følte at det kunne gi deg redskapene du trengte for å formidle forhold i samtiden. Slik sett virket det som det mest vitale faget med tanke på interessene jeg hadde, sier han.

– Det er en fin scene i Bjarne Riiser Gundersens bok *Da postmodernismen til Norge*, hvor jeg og Bjarne prøver og

Gammel student: På nittitallet studerte Simen Ekern idéhistorie, samtidig anmeldte han bøker for Universitas.

Vi var nok alle preget av en form for naiv selvtillit

Simen Ekern,

NRKs Europa-korrespondent i Brussel

feiler med å forklare Foucault i en kollokviegruppe, det føltes så fryktelig relevant der og da, selv om mye var skikkelig krokete og rart.

– Det oppsummerer nok litt hvordan det var med idéhistorie på nittitallet, fortsetter han.

Super naivisme

Selv om Ekern har bygget mye av sin journalistiske karriere rundt kunnskapen om europeisk politikk, var det som kulturansvarlig i Universitas og musikkjournalist i Dagbladet det hele startet. For å begynne med tiden i Universitas: Han legger ikke skjul på at rollen som bokanmelder i avisen satte ham i en noe merkelig posisjon overfor sine egne forelesere.

– Vi var nok alle preget av en form for naiv selvtillit. Mange av lærerne på idéhistorie på den tiden hadde jo et visst stjernepreg over seg, men plutselig satt jeg i en helt absurd situasjon hvor jeg som anmelder liksom hadde makt til å vurdere bøkene de hadde skrevet.

Likevel var det en anmeldelse av en av Haruki Murakamis bøker som har blitt stående som et relieff over læringsårene i studentavisen.

– Jeg hadde en dustete «blurb» som fortsatt står på omslaget til alle de norske Murakami-oversettelsene:

– «Denne boka er ikke naiv, den er super», hva skal det bety, liksom? humrer Ekern og legger til at erfaringen fra Universitas skaffet ham en sommerjobb i Dagbladets kulturavdeling – en avis han skulle bli værende hos i ti år.

– Og entusiasme!

Med fire kritikerroste bokutgivelser på samvittigheten har Ekern siden etablert seg som en av de fremste ekspertene på de politiske forholdene i dagens Europa, en ekspertise som til slutt landet ham drømmejobben som NRKs nye Europa-korrespondent. Til dem som måtte aspirere i samme retning, har han et klart råd:

– Det må være å lære seg et språk. Bare det å kunne lese en avis på et annet språk, gir det et utrolig nyttig tilfang av saker.

– Og entusiasme! legger han til.

– Å studere noe du selv synes er kjedelig, blir jo utrolig døvt i lengden ...

DEBATT

debattredaktør: **Endre Ugelstad Aas**
debatt@universitas.no 901 95 375

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

IT-support Under Dusken

Leder i Studentersamfundet i Trondhjem Karen Mjør ser ut til å ha gjort det pinlige: glemmt passordet til organisasjonsmailen. For hun har nemlig sett seg nødt til å benytte seg av debattsidene i Under Dusken for å meddele til de mange som har søkt om å bli Studentersamfund-intern, om at det kun er plass til et fåtall:

– Det har aldri før vore vanskelegare å koma gjennom nålauget enn no, skriver hun, etter at de har opplevd rekord-

mange søkere. Hun vil med det oppfordre til å bli frivillig andre steder.

Karen, det skal være mulig å nullstille passordet dersom du var lur nok til å legge inn en reserveadresse som du forhåpentligvis ennå har tilgang til. Innloggingsportalen er også litt av et nåløy, men jeg har troen på at du får det til. Skulle det vise seg umulig, får vel Under Dusken duge som Samfundets informasjonsmøter inntil videre.

Skutt i bakhodet med satirisk giftpil

Det er fort gjort å la seg rive med etter at man har hatt om utilitarismen i exphil, noe Unikum-skribent Vegard Møller har fått kjenne på kroppen. I Agder-avisas spalte «Satirikum» begir han seg ut på en konsekvensetisk analyse av hvorvidt det er etisk forsvarlig å henrette Frp-politiker Jon Helgheim:

– Ved å tillate ham å leve samtykker vi indirekte til en presedens hvor det er tillatt å sitte på Stortinget selv om du bruker fingrene til å telle, skriver Møller. Likevel har han til sin egen forbløffelse vanskeligheter med å lande på at Jon bør stilles for giljotinen:

– Helgheim vil jo nemlig erstattes, og er han virkelig den eneste idioten i Buskerud? Det må vi kunne anse som tvilsomt.

Møller lar Frp-profilen leve, men det var tydeligvis ikke nok for analyseobjektet. På nettversjonen av avhandlingen står det: Denne artikkelen er avpublisert av ansvarlig redaktør.

Uff, da. Neste gang bør kanskje skribenten konsultere med John Stuart Mill om Vær varsom-plakaten først.

Studentene trenger en ny boligpolitikk

Bolig
Øystein Fossbraaten Wenersgaard og Vilde Athena Berg-Nilsen,
kommunestyrerepresentanter SV

I fjor manglet 13.400 studenter et sted å bo. En av de største utgiftspostene til en student er leien. I år har det private næringslivet måtte fridd til studenter med dyre hotellrom for at de skal ha et sted å bo. Dette oppstår som enda et symptom på at regjeringen ikke klarer å møte behovet studenter har for bolig under studiet og nok økonomisk støtte til å ha råd til å bo rimelig eller noe sted i det hele tatt. Vi må ha en stabil og langsiktig boligpolitikk.

Vi kan lese i E24 18. august at Petter Stordalen tilbyr studenter hotellrom til leie for mellom 7500 og 13.000 kroner. Nå skal vi ikke skrive om hvorfor dette i seg selv er problematisk, da det sikkert er ment mye godt bak dette tilbudet. Men det er ikke bra nok, og det er kun en midlertidig løsning på et langvarig problem. Mange studenter må i dag bo i overprisede private boliger på altfor liten plass, ta opp jobb ved siden av studiet og kan ikke være være fulltidsstudent, da de i dag lever under fattigdomsgrensa.

Dekningsgraden av studentboliger ligger i dag på smale 14,8 prosent. Med en så stor mangel på boliger hjelper det lite at en millionær må tre frem fordi staten ikke tar nok ansvar. Koronakrisa har nok en gang vist at dagens regjering ikke lytter til studentene, da det eneste vi fikk tilbudt fra regje-

ringen, var mer lån. Hadde studenter hatt nok å leve på fra før og ikke måtte brukt 85 prosent av lånet på å leie dårlige private boliger, kunne dette problemet vært forhindret for det inntraff.

For å forbedre dagens håpløse tilstand krever SV en nasjonal boligplan. Kommunal boligpolitikk er i dag altfor preget av at kommunene selger helt fungerende arealer, hvor det kunne blitt bygd studentboliger, til det private. Kommunene må stille egnede tomter disponibelt til bygging av nye studentboliger. Man må i tillegg innføre et nasjonalt fritak for eiendomsskatt på studentboliger for å kunne holde utleiekostnadene oppnåelige for studenter. Dekningsgraden på studentboliger må økes til 25 prosent, det vil si at det må bygges mellom 3000 4000 nye studentboliger hvert år.

Som om ikke det var nok at det er stor mangel på studentboliger, så kan ikke studentene lenger leve under fattigdomsgrensa. Det vil si at stipendet må økes fra 1,2G til 2,5G, som er grunnbeløpet i folketrygden. I stedet for å leie dyrt og dårlig fra usikre kilder i det private boligmarkedet må staten ta ansvar for å finansiere studentsamskipnadene og dekke 49 prosent av utgiftene knyttet til bygging og rehabilitering av studentboliger. Vi kan ikke lenger akseptere en ikke-eksisterende finansieringsmodell som ikke følger i takt med byggekostnader og andre utgiftsposter. Studenter skal ha rett til å kunne prioritere studiet fullt ut, uten bekymring for om de kommer til å ha et sted å bo eller nok til mat ut måneden. Dette burde være en allmenn rett.

debatt@universitas.no

Ukas tweets:

Stig Fostervold @StigFostervold
Helt sjukt å tenke på at man liksom skal stå opp hver eneste dag
Vær endringen du ønsker å se i verden, Stig! Nå kan forelesningen tas fra senga.

some kind of disaster @uvanlig
Var hos en venninne i går kveld og Robin skulle hente meg, jeg spurte når han ville hente meg og han svarte at han ville hente meg når jeg ville hjem, og at han ikke ville stresse meg eller noe sånn. Altså!!!! Behandlingen jeg får av han der
Viser seg at ubeslutsomhet og beslutsomhet følger de samme multiplikasjonsreglene som positive og negative.

bread @breaducation_
Helt greit at Brille er katt, men han trenger ikke å oppføre seg så forbanna stereotypisk til katt å være. Jeg begynner å bli lei av å åpne døra for ham.
Når skal Brille forstå at man faktisk må jobbe litt for føden?

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Gi oss veggismat på Blindern!

Mat
Camilla Bjørnbakken og Julianne Sørflaten
Grovhagen, Grønn liste

Vi som er unge i dag, bryr oss om fremtiden vår, og vil ta valg i tråd med det grønne skiftet. Vi vil være med på å ta de riktige grepene for å få ned klimagassutslippene, og å minske kjøttkonsumet er et av de enkleste tiltakene man kan gjøre.

Derfor er det veldig skuffende at både nye Bunnpris og Union Blindern, som holder til i Fredrikkebygget på Blindern Campus, har et så dårlig utvalg av veganske og vegetariske alternativer. På Union Blindern er det for eksempel kun hummus-tallerken tilgjengelig for veganere, og alle bakevarene inneholder enten egg eller melk. Veganere ønsker også et lunsjtilbud, hvor man bare kan ta seg en bolle og en kopp kaffe!

Universitetet er en av Norges største kunnskapsprodusenter og skal være en viktig del av det grønne

skiftet. Studentene må derfor ha muligheten til å velge matvarer som vi vet, av objektiv forskning, har mindre klimagassutslipp enn kjøtt- og melkeproduksjon. Studentene skal kunne velge et fullverdig plantebasert måltid, enten det er bakevarer, pizza, drikke eller snacks.

Nå finnes det så gode erstatningsprodukter for både kjøtt og melk at man merker ofte ikke forskjell på de animalske og de plantebaserte alternativene. Nå er det bare tilgjengelighet som gjør det vanskeligere å spise plantebasert enn å spise kjøtt.

Hvis UiO og Blindern skal være en del av det grønne skiftet i alle aspekter, må det også gjelde matveien. Her har spisestedene ved UiO et ansvar. Derfor mener vi i Grønn liste at det nyåpnede Bunnpris og Union skal se gjennom sitt utvalg for studenter som spiser vegetarisk eller vegansk. La oss ta gode valg som er i tråd med det grønne skiftet!

debatt@universitas.no

De ti studiebud

Studieråd

Kenneth Karijord, youtuber og tidligere masterstudent ved UiO og LSE

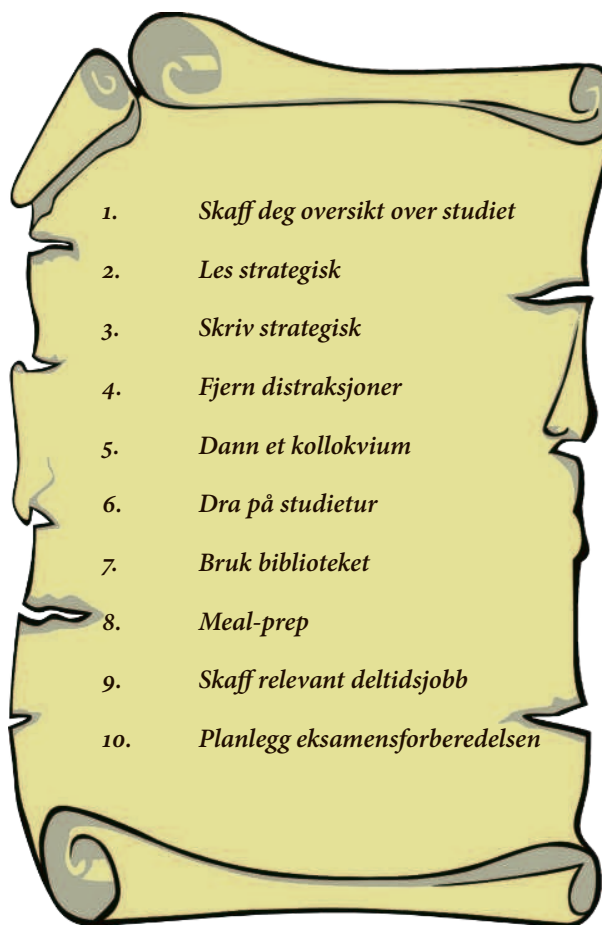
For to uker siden leverte jeg masteroppgaven min ved London School of Economics. I likhet med alle andre som har fullført en master, kan jeg testamentere at det føles som å bestige et fjell av bøker. Da jeg endelig kom til toppen, kjente jeg en lettet følelse av å kunne speide utover horisonten med klart blikk. Det er på dette tidspunktet man klarer å reflektere over alle de tingene man har lært på veien. Som hvordan man overlever studenthverdagen.

Dessverre vandrer de fleste masterstudenter rett inn i arbeidslivet uten å se seg tilbake. For at ikke mitt øyeblikk av klarhet skulle gå til spille, bestemte jeg meg for å dele mine beste studietips. Som Moses på Mount Sinai har jeg nå steget ned fra bok-fjellet og kan presentere de ti studiebud.

Det aller viktigste med studiene er den kunnskapen du opparbeider deg, ikke de resultatene du får på eksamen. Derfor omhandler de fem første budene nettopp kunnskapsinnhenting.

Enkelt fortalt handler læring om å skape nettverk av nevroner og synapser inni hjernen. Jo sterkere disse koblingene er, og jo mer kompleks dette nettverket er, jo bedre sitter kunnskapen. Som studenter har vi fire verktøy vi kan bruke for å skape og styrke disse nettverkene: lesing, skriving, lytting og snakking. Som med vanlige verktøy er dine ferdigheter i bruk av disse essensielt for hvor effektive de er til å løse en oppgave.

Vær derfor strategisk med hvordan du leser og skriver. Still deg selv spørsmål om hva du leser, hvorfor du leser det, og hva forfatteren ønsker at du skal sitte igjen med etter å ha lest. Et *hot take* er å lese innledning og konklusjon først, så skjønner du lettere hva teksten faktisk handler om. Gamle eksamensoppgaver gir gode hint til navn, teorier, og begreper som det er lurt å ha i bakhodet før du tygger deg gjennom tusenvis av pensumsider. Stopp opp og les ekstra nøye når disse dukker opp.

Men studier er så mye mer enn bare kunnskapsinnhenting. Det sosiale er minst like viktig og skal ikke undervurderes med tanke på trivsel og mental helse. Noe jeg angreir på, er at jeg ikke var flinkere til å benytte meg av et kollokvium. Et kollokvium er en utmerket måte å bryte opp den ensformige lesingen, være sosial og gjøre studietiden mye hyggeligere på. Jeg vil også anbefale alle studenter å dra på studietur når det lar seg gjøre igjen. Mine beste venner fra studietiden er de jeg ble bedre kjent med på studietur.

Som youtuber har jeg også laget videoen «Mine beste studietips» til nye (og gamle) studenter der jeg går i detalj på de ti studiebud. Forhåpentligvis vil det at jeg deler mine beste lærdommer fra fem år med studier, sikre at dere får en langt *smoothere* studiestart enn det jeg hadde.

Lykke til med studiene!

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Jeg er dårlig til å se frem i tid, så jeg har ikke stresset over noe ennå

Didrik Didriksen (21) har knekt koden om hvordan komme seg gjennom tunge jusstudier ved UiB

Varsling i SiO

Varsling

Nina Langeland, kommunikasjonsdirektør i SiO

Aurora Kobernus fra Funkisstudentene etterspør i Universitas 20. august et varslingsystem for diskriminering og trakassering hos SiO. Du tar opp et viktig tema, Aurora. Varsling er bra for SiO, studentene og samfunnet, fordi kritikkverdige forhold skal rettes opp. Det handler om å gå videre med kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det.

Etisk regelverk og varslingsplakat: SiO aksepterer ikke noen form for trakassering, diskriminering eller annen

atferd som kan oppfattes som truende eller nedverdiggende. Ansatte i SiO skal være imøtekommende, høflige og behandle kollegaer, studenter og andre med respekt og bidra til et godt arbeidsmiljø og kundeopplevelser. Dette er nedfelt i SiOs etiske regelverk og varslingsplakat som inngår som en del av arbeidsforholdet til SiO-ansatte.

Slik kan du melde fra: SiO oppfordrer ansatte, studenter og andre som er kjent med eller har mistanke om kritikkverdige forhold, til å varsle oss om forholdet. Ansatte kan benytte interne varslingsrutiner. Studenter kan melde inn via kontaktskjemaet på nettsidene våre, telefon, e-post eller post. Vi har nå opprettet en egen e-post, varsling@sio.no, som kan benyttes til varsling. En kan også kontakte Likestilling- og diskrimineringsombudet, www.ldo.no.

Anonymitet og fortrolighet: Varsling kan gjøres anonymt, men normalt vil åpenhet sikre bedre saksgang og mulighet til imøtegåelse for de involverte parter.

Vi vil informere tydeligere om vårt etiske regelverk og varslingsrutiner på sio.no. SiO skal legge til rette for at studenter og ansatte kan varsle på en trygg og ivaretakende måte, at innmeldte saker blir belyst, og at det ryddes opp i eventuelle kritikkverdige forhold. Så er det opptil hver og en av oss å si fra om vi blir kjent med kritikkverdige forhold.

Varsling er bra, og det er viktig at temaet settes på dagsorden.

universitas@universitas.no

ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Fride Selnes Jensen**
anmeldelser@universitas.no 986 44 292

Munnbindtest: Engangs, bomull, fancy eller hjemmelaget?

Anbefalingen om munnbind på kollektivtransport består. Så når en står som sild i tønne og meteren blir en fjern drøm, hvilket munnbind skal du velge?

Blått engangsmunnbind

Type: [Medisinsk engangsmunnbind](#)
Merke: [Aeris](#)
Tilgjengelig på: [Apoteket](#), [matbutikken](#), [Narvesen](#)

Dette er et veldig enkelt alternativ. Med strikken bak øret, materialet strukket godt over nese og hake og nesebøylen tilpasset sitter det godt formet etter ansiktet. Materialet er ikke det mykeste, men det skjærer heller ikke over kinnbenet ditt om du må ha det på i en time eller to. Litt hett vil det bli, og for deg som bruker sminke, er det uunngåelig at den smitter av, men du kan likevel snakke og puste uten problemer. Holdbarheten på sin side er lav, siden munnbindet kun kan brukes én gang. Dersom rådene vedvarer, er derfor ikke dette alternativet tilpasset en studentlommebok, da en 50-pakke koster 400 kroner. Likevel er engangsmunnbindene medisinske og møter gjeldende europeiske standarder. Med andre ord et sikkert, men dyrt alternativ.

FOTO: RODRIGO FREITAS

FOTO: RODRIGO FREITAS

Hvitt bomullsmunnbind

Type: [Gjenbrukbart bomullsmunnbind](#)
Merke: [Van Laack](#)
Tilgjengelig på: [Duty-free Gardemoen](#) og [reisebutikker](#)

Neste munnbind ut er den litt dyrere og vaskbare bomullsvarianten. Det hvite materialet er definitivt mykere mot huden, men passformen er ikke like god. Mangelen på nesebøyle resulterer i et lite gap mellom nese og kinn, som går imot helsemyndighetenes anbefalinger. Dessuten er denne varianten varm, takket være de tre lagene i bomull, polyamide og polyester. Etter en time er du rimelig lei. Munnbindets hvite farge er heller ei snill mot sminken, og det litt bleielignende utseendet er såpass lite flatterende at du føler deg ukul i møte med en Tinder-match. Men denne varianten vinner på pris og holdbarhet: 159 kroner for fem munnbind som tåler 60 grader, en beleilig pris for et begrenset studentbudsjett.

Fancy munnbind

Type: [Gjenbrukbart munnbind](#)
Merke: [Wolford](#)
Tilgjengelig på: [Eksklusive strømpebutikker](#)

Det tredje munnbindet er dyrere og testens mest eksklusive alternativ. For 249 kroner får du et behagelig munnbind i et mykt og glatt materiale, med nesebøyle som sikrer god passform. Munnbindet har to lag i polyester og elastan. Dette høres kanskje varmt og upraktisk ut, men tvert imot! Å snakke gjennom stoffet er ikke et problem, og utseendet er stilrent nok til å møte på enhver sosial interaksjon. Lik bomullsvarianten kan også denne vaskes på 60 grader og tørker dessuten mye forttere. Munnbindets sorte farge vil bli litt mer grålig av jevnlig bruk, men vil ikke falme like mye som en standard sort jeans. En god deal!

FOTO: RODRIGO FREITAS

FOTO: RODRIGO FREITAS

Munnbindet du lager selv

Type: [Hjemmelaget munnbind](#)
Merke: [Intet](#)
Tilgjengelig på: [Ditt initiativ](#)

Siden det nylig åpnete Deichman-biblioteket nå tilbyr symaskiner, er dette et studentvennlig alternativ – og bedre enn ingenting. Du kommer langt med bomullsstoff i ditt foretrukne mønster, strikk og en oppskrift fra Instagram-feeden din. Men med mindre du er en erfaren syerske og har nok tid til noe mer avansert, blir ikke passformen like god som de andre. Tanken er god, men strekker ikke like godt til som de andre hva angår smittevern.

Hege Bellika Hansen
anmeldelser@universitas.no

Bok:

Storslagent om mor

Vigdis Hjorths nyeste roman er velkomponert, vond og utrolig vakker og bør huskes som mer enn en kommentar til *Arv og miljø*.

«[...] mor har forsvunnet for meg, mor har blitt et fremmed land, tilhører en mytisk tid [...]», tenker Johanna, hovedpersonen i *Er mor død*. Johanna Hauk er kunstneren som tretti år tidligere forlot sin ektemann til fordel for en amerikansk kunsthøyskolelærer. Nå vil hun gjenoppta kontakten med sin aldrende mamma, som gradvis har brutt kontakten med henne etter at hun forlot den besteborgerlige tilværelsen i Norge.

Førstepersonsfortelleren prøver å få klarhet i hvordan bruddet kunne skje. Kan mangelen på kontakt forklares med Johannas kunstverk «Barn og mor 1 og 2»? Har mor rett i at hun er blitt avbildet av kunstnerdatteren på en løgn- eller tyvaktig måte?

Handlingen drives frem av Johannas stadig mer pågående forsøk på å oppnå kontakt med en mor hun lengter etter, bebreider og vil forstå. Skildringen av de faktiske tilnærmelsene ispes løpende tankevirksomhet knyttet til hvem moren var, hvem hun er, og hvem hun har blitt i Johannas hode: «Av mangel på informasjon dikter jeg henne opp», konstaterer fortelleren. Spørsmålet om det er nettopp det hun også har gjort i det skandaleombruste kunstverket, henger i luften: Her er det mange lag.

For lesere som fulgte debatten om Hjorths *Arv og miljø*, hvor forfatterens faktiske familie anklaget henne for å utlevere dem i et litterært verk, vil også

Er mor død

Forfatter: **Vigdis Hjorth**

Forlag: **Cappelen Damm**

dette sakskomplekset kunne kobles på tematikken i *Er mor død*. Men det er ikke som kommentar til den kritikerroste og kontroversielle 2017-romanen den nye boken bør huskes.

For romanens virkelige forse ligger her: Johannas enetale er både så entydig og samtidig vaklende i sin tvil at rommet for å se hovedpersonens blindsoner i grunn blir ganske stort. Og, i kombinasjon med bruddstykkene Johanna skildrer fra barndommen, blir det stadig klarere at mor kan vurderes fra svært ulike synsvinkler. På den måten illustreres elegant to innsikter som til sammen er smertefulle: for det første at mennesket ikke slutter å bære på egen lidelse i det øyeblikket en blir forelder, og samtidig at barnet aldri vil kunne behandle sin mor som fritatt fra ansvar for ikke å videreføre smerteerfaringen; uansett hvor tung og sammensatt den måtte være.

Johannas undrende setninger, hennes spørsmål til seg selv og leseren og hennes desperate drift mot moren utgjør i sum en velkomponert fortelling om tap og kunstens relasjon til virkeligheten. Men mest av alt er det en troverdig skildring av hvordan barndommen merker barnet, og hvordan smerte kan sildre uhemmet videre i blodet – også til neste generasjon.

Anna Serafima Svendsen Kvam
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Frenetisk guttastemning

Etter 16 år har malingen tørket. The Slow Painters er ute med sitt helt eget kunstverk: debutalbumet.

The Slow Painters

Artist: **The Slow Painters**

Plateselskap: **Keepsecretrecords**

The Slow Painters har beskrevet seg selv som en blanding av de amerikanske indierockerne Hüsker Dü og *blueprintet* for britpop The La's. Og riktignok er platen akkurat det: en nevrotisk miks av indierock og *dodgy* britpop. Gjennom ti låter gjennomsyret av en jinglende gitar og en melankolsk, tilsynelatende introspektiv vokal lykkes bandet med å vugge lytteren inn i en indiedrøm.

Eva, Audrey, Gloria og en liten rekke andre damer er sentrale i tekstene. Ved første lytting frister det å dra paralleller til «Manic pixie dream girl»: arketypen i alt indie, feberdrømmen til sensitive lyrikere. Men bandet har både humor og innsikt. I låten «Egon» synges det «And I love myself, what a wedding it would make». I «About the holidays» hører vi «I ain't dealt with anything, won't you let me back in». De bruker tekstene, og til tider damene, for å gjøre narr av og utforske forholdet en har med seg selv – og hva det gjør med forholdet til andre.

The Slow Painters består av Andreas W. H. Lindvåg på vokal, Simen Breen på gitar, Paal Brevik Wangsness på bass og Øyvind Bersvendsen på trommer. Sammen skaper de flere høydepunkter, men mest nevneverdig er «What I miss the most», «Parklights», og «Drum & snare». Sistnevnte ga meg et lite håp om totalt sjangerskifte. Men jeg fikk et klassisk klask og

noen ømme strykeinstrumenter i stedet. «When you walk around the snowy town, you whirl around // So now you can disappear, into the footprints left last night» lyder teksten på «What I miss the most». Disse låtene er nydelige verk som viser at bandet balanserer trygt på en eksistensialistisk knivsegg.

Med en noe ustødig teknisk utførelse gir albumet inntrykk av å være utrolig følelsesladd, og bandet higer etter å skape noe genuint. Et kjennetegn for indiemusikken er riktignok et preg av live-opptreden i alle settinger. Det lykkes The Slow Painters med. Men vokalen til Lindvåg lider. Med en ekte indiegullstrupe og et stort sprang i stemmen er det frustrerende at vokalen drukner i resten av komposisjonen. «Fabulous and miserable I sing», lyder teksten på «Egon», og det er uten tvil, om bare vi kunne hørt det litt tydeligere.

Det selvtitulerte debutalbumet til The Slow Painters er en grå hverdags lystige og introspektive lydspor. Frenetisk og dynamisk drives albumet frem og gjør det hele til en støyende og stemningsfull lytteropplevelse. Så kan en håpe på at det går sikkert, men kanskje ikke like sakte mot neste slipp.

Ellisiv Sunde Myrva
anmeldelser@universitas.no

Universitas anbefaler

(følg spillelista på spotify)

Fride Selnes Jensen, anmelderredaktør

Helven – Pay Play Pray
Mørkt og deilig fra midt i mellom «hell n heaven»

Ruben Dawson – Follow Me Home
Lystig indiepop fra et stjerneskudd

Sturla, Hanne Mjøen – Champagne (Som Ingen Andre)
Unge Ferrari og Tomine Harket, men på trøndersk?

Simen Mitlid – While Heaven Is On Fire
Nyddelig melankoli, perfekt til ukens anbefaling

Kulturkalender uke 36

Mellom rom	4/9 til 4/10	Plantebyttemarked	6/9
Fredag 4. september åpner utstillingen «Mellom rom» på Henie Onstad Kunstsenter. Utstillingens tittel viser til en overgangsfase, som den stille tiden som oppstod da samfunnet stengte ned i våres. Men med verk produsert av syv unge fotografer, alle født etter 2000, kan den også kanskje vise til overgangsfasen ut av ungdomstiden? Heine Onstad Kunstsenter kl. 11.00 70 kroner		For andre gang arrangeres det plantebyttemarked ved den gamle taxistasjonen på Tøyen. Har du også et avokadotre som trenger mer oppmerksomhet enn du har kapasitet til å gi? Bytt det ut med en introvert kaktus! Bare se etter den gule bilen, men husk å reservere billett på forhånd ... Plantebyttemarked kl. 12.00–14.00	
JazzRamp presenterer Morten Qvenild	6/9	Samtale med Zeshan Shakar	8/9
Morten Qvenild er musikeren som turnerer med A-ha den ene uken, spiller improvisasjonsmusikk med den improviserende datamaskinen KimAuto den andre og jobber med Frode Grytten den tredje. Det kan ikke bli annet enn magisk å høre denne eklektiske jazzeren i kveldssolen på Salt. Tenk Bon Iver, tenk Fredrik Høyer, tenk James Blake. Salt Art & Music kl. 19.30 125 kroner		I 2017 fikk Zeshan Shakar Tarjei Vesaas debutantpris for <i>Tante Ulrikes vei</i> , den rosa boken om Stovnerguttene, som «alle» ville lese. Nå har Shakar skrevet den utfordrende andreboken og møter opp til høye forventninger og samtale om <i>Gul bok</i> . Deichman Bjørvika kl. 19.00–19.45 Billetter er gratis, men må bestilles på forhånd	

Endre Ugelstad Aas, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Lenge leve melankolien

Hvem: **Sarte sjeler** Hva: **Hverdagsmelankoli** Hvorfor: **Høsten kommer**

Savner du regnet, morgenfrosken og de lange mørke kveldene? Fortvil ikke! Sommeren er endelig på hell, og vi går den vakreste årstiden i møte. Finn fram allværsjakka og støvlene, gå lange turer i skogen mens du omfavner tristessen i de fallende bladene. Med Schubert, Radiohead og Bon Iver som følgesvenner kan selv den mest hverdagslige aktivitet bli til

et lite kunstverk inne i ditt eget hode. Tøm biblioteket for det som finnes av Askildsen-noveller, og sett deg godt til rette i vinduskarmen. Men legg for all del det tomme blikket fra deg når web-kameraet skrus på til morgenforeslesningen. Dette får bli din egen lille hemmelighet. Ønsk hverdagsmelankolien velkommen tilbake med all sin skjønnhet og styrke.

Aksel Rogstad, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Studenten først, eh, jeg mener: sist!

Hvem: **Den tørste proletar** Hva: **Ølmenyen på Chateau Neuf** Når: **I skumringens timer**

Da var det dags! Etter fem tapre og mindre tapre dager på lesesalen higer strupen etter noen edle dråper, og Studentersamfundets takster skal visstnok være blant de mer sympatiske. Bordene i Betonghaven prydes med de meget så moteriktige QR-kodene, så len deg tilbake og nyt kvelden uten å ofre bestillingslogistikken en tanke. Bare skann koden, du, Ringnes-halvliteren står der

helt øverst, smaken av fredag er kun noen tæpp unna. Pilsen kostet 83 kroner, sa du? Ja, det har den alltid gjort. Å, du er STUDENT, du? Da må du selvsagt bla deg forbi den syv mil lange menyen, studentprisen ligger helt nederst. Morsomme deg, skulle menyen vært utformet som om det hadde krydd av studenter her? Beklager, utførte bestillinger refunderes ikke.

17 vaskebrett, 11 sinkbaljer, 14 vaskekluter og 35 klesklyper

I semesterets fjerde utgave av Universitas har studenter i SiO-boliger tatt saken i egne hender og gått til innkjøp av 17 vaskebrett, 11 sinkbaljer, 14 vaskekluter og 35 klesklyper for å minske klesvask-utgiftene. Ferske tall fra SSB viser nemlig at 17 vaskebrett, 11 sinkbaljer, 14 vaskekluter og 35 klesklyper fordelt på 20 studenter koster 134 kroner mindre hvert kvartal sammenlignet med bruk av SiOs fellesvaskeri.

Styreleder i SiO Jonas Virtanen lar seg imponere av studentenes smarte innkjøp av 17 vaskebrett, 11 sinkbaljer, 14 vaskekluter og 35 klesklyper.

– 17 vaskebrett, 11 sinkbaljer, 14 vaskekluter og 35 klesklyper er en investering på høyde med Renaissance Technologies’ investering i Tesla, sier en oppspilt Virtanen til Ad notam-redaksjonen.

Selv om han selv eier et nødvendig antall vaskemaskiner, 4(?), ble han så inspirert av den smarte løsningen at også han investerte i 17 vaskebrett, 11 sinkbaljer, 14 vaskekluter og 35 klesklyper.

Da klessnor koster mindre og gir en større avkastning på lang sikt enn klesstativ, har studentene i tillegg til 17 vaskebrett, 11 sinkbaljer, 14 vaskekluter og 35 klesklyper kjøpt 10 klessnorer. Over hele hovedstaden kan man nå se alt fra tunikaer til leggings henge på snor mellom SiO-byggenes vinduer, til fascinasjon og interesse for befolkningen.

– Jeg ante ikke at det fantes leopard-skjørt på størrelse med pannebånd, sier kultur- og likestillingsminister Abid Raja måpende opp mot Sogn studentby med én hånd i bukse.

Ukas studentvin

LUREVIN: Peter Lehmans Wildcard Shiraz Cabernet er en luring av en vin. Den har et spennende utseende og en pikant, krydret duft. Men akkurat som når en tryllekunstner entrer scenen med pyro og fyrverkeri før et helt middel-mådig triks, forsvinner entusiasmen fort etter første slurk. Opplevelsen er ikke helt katastrofe, men den fortjener heller ikke en gullbillett til studenthybelen din. Smaken er ok balansert, men ganske hverdagslig, og den mangler flere lag med spenning for å nå opp til de beste. Kanskje den passer bedre til å spice opp dolmiosausen? Det er utrolig mange talentfulle viner i denne kategorien, og noen prioriteringene er harde.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Peter Lehman Wildcard Shiraz Cabernet

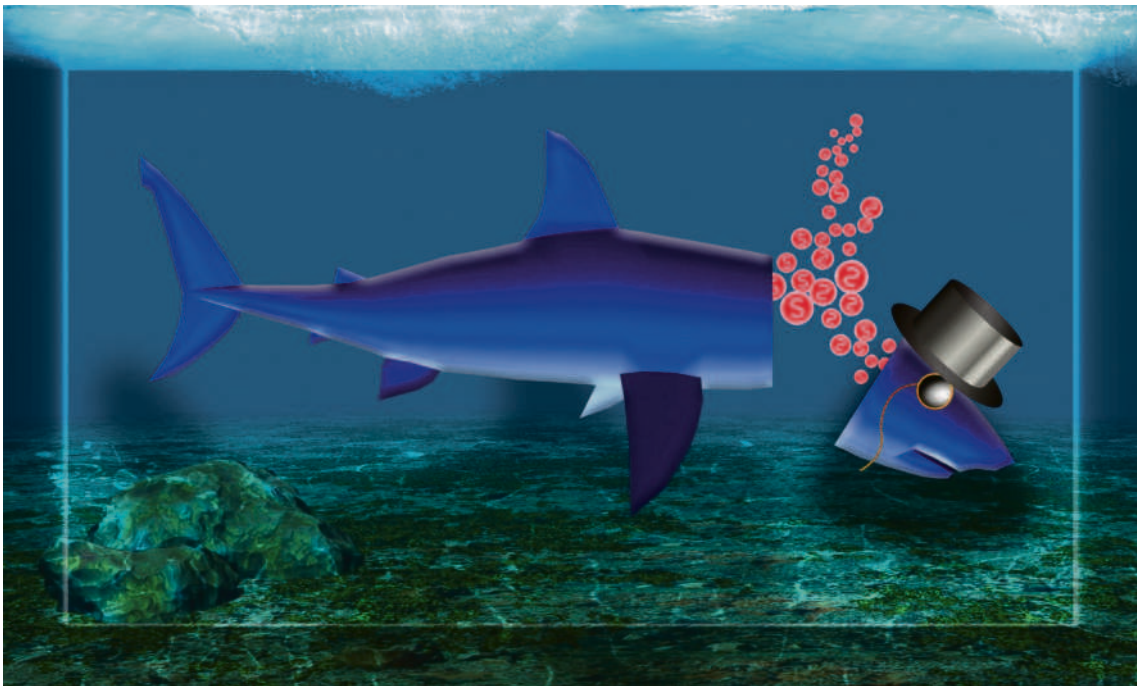
Pris: 130 kroner

Land: Australia

Alkohol: 13,5 prosent

Synne Hellevang, vinanmelder i Universitas

– Fordi jeg lukter et scoop

Som en gravende journalist kan det være skremmende å måtte forstyrre folk i dagliglivet på jakt etter de virkelige store nyhetene. Men som Alf Prøysen sikkert en gang sa: Det er bedre å stikke nesa i andres saker, enn å stikke andres saker i nesa. Journaliststudent Kristin gjorde nettopp dette i møte med SiOs boligdirektør. Med det gamle ordtaket i bakhodet; graver man ei, ingen nyheter, nei, oppdaget Kristin noe helt utrolig. Stay tuned!

– God ettermiddag. Snakker jeg med Gunn Kirsti Løkka, boligdirektør i SiO?

– Ja, det er Gunn Kirsti Løkka.
– Hei, hei. Kristin her.
– Kasper hvem?

– Nei, Kristin. Kristin Skipnadssdottir. Jeg studerer journalistikk på Oslomet og lurte på om jeg kunne stille deg noen spørsmål.

– Hvorfor skal du stille de spørsmålene?

– Fordi jeg lukter et scoop. Kan jeg ta opp samtalen?

– Åja, det er greit.
– Tenkte meg det. Så jeg har det på opptak, kan du genta navnet ditt?

– Da må du nesten se på hjemmesiden.

– Weird flex, men ok. Hvor mye koster det å bo i en SiO-leilighet?

– Hvis det er på Kringsjå, så ligger prisen på rundt 6000 kroner cirka, men jeg husker jo ikke dette i hodet.

– Interessant. Mange studenter sliter med egen økonomi. Hvis man ikke har råd til å betale husleien, er det mulig å betale på annet vis? Trenger dere noe ekstra arbeidskraft i SiO eller lignende?

– Ja, det er mulig. Altså, vi vil jo alltid ha studenter til å jobbe.

– Banebrytende. Som hva da?

– Produktutvikling for eksempel, nye tjenester, da er det helt ideelt med studenter, så da er det gratis leie med en gang.

– Dette er gull. Siste spørsmål. Vil du vurdere din stilling som boligdirektør i SiO?

– Hvis.
– Hvis?

– Hvis noen ber meg om det, så vil jeg vurdere det.

– Javel ... tror det var så å si det jeg gjorde, men alt i orden. Jeg har det jeg trenger. For tiden jobber jeg i Resett og har praksis i Vi menn. Jeg satser på at intervjuet blir trykket begge steder. Vi snallast!

av Gabriel Corbin-Arntzen, journalister i Universitas

KVISS CORBIN

- Denne byen er størst i den tyske delstaten Sachsen og er Richard Wagners fødeby. Hva heter den?
- Hvor starter Akerselva?
- 1130 startet perioden som kalles for Borgerkrigstiden i norsk historie. Når ble den avsluttet? Slingringsmonn 5 år.
- Hundreårskrigen avsluttes, og Henrik VIII blir født. Hvilken hendelse skjedde først?
- Huset Grimaldi har regjert dette landet siden 1297. Hvilket land?
- Til hvilket hus tilhører den britiske kongefamilien?
- «Carpe diem! Seize the day, boys! Make your lives extraordinary!» Fra hvilken film kommer sitatet?
- Hva er navnet på Christopher Nolans nyeste film?

- Joss Whedon er nok mest kjent som skaper av «Buffy the Vampire Slayer» og regissør av «The Avengers», men hva heter sci-fi-serien han skapte i 2002 med Nathan Fillion i hovedrollen?
- Hva heter nettleseren laget av Mozilla?
- Hva heter den kolombianske kunstneren som er berømt for sine statuer og malerier av lubne kvinner, menn og dyr?
- Fra hvilket språk stammer ordet bursdag?
- Hva heter Links hest i spillserien «The Legend of Zelda», som også deler navn med hestegudinnen i keltisk mytologi?
- Jean Henri Dunant var første mottaker av Nobels fredspris, men også grunnlegger av hvilken hjelpearbeidsorganisasjon?
- Omtrent hvor mange mennesker er statsløse i verden i dag, ifølge FNs høy-

- kommissær for flyktninger?
- Den europeiske enhetsakt trer i kraft, lov om Sametinget vedtas, Andy Warhol dør, og Guns n' Roses' «Appetite for Destruction» tar albumlistene med storm. Hvilket år er det snakk om?
 - Hvilke av disse kjendisene har aldri vært bannlyst fra Folkerepublikken Kina: Richard Gere, Brad Pitt, John Travolta, Martin Scorsese eller Harrison Ford?
 - Hvilket lag vant nylig årets Champions League i fotball for kvinner?
 - Hvem ble nylig første nordmenn til å kvalifisere seg til golfturneringen for herrer Tour Championship?
 - Alexander Kristoff vant 29. august åpningsetappen i årets Tour de France. Hvilket nummer i rekken av norske etappeseiere fører den seg inn med?

SVAR/DOM

0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chill studie med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5-9. AST1010 - Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Leipzig, 2. Mandalsvannet, 3. 1240, 4. Hundreårskrigen ble avsluttet i 1453 (og Henrik VIII blir født i 1491), 5. Monaco, 6. Windsor, 7. «Dead Poets Society» (Norsk Poets Society) (Norsk tittel: «Dagen er din»), 8. Tenet, 9. Firefox, 10. Firefox, 11. Fernando Botero, 12. Tysk (Geburtsdag, som også kan brukes på norsk), 13. Epona, 14. Røde Kors, 15. 12 millioner, 16. 1987, 17. John Travolta, 18. Lyon, 19. Viktor Hovland, 20. 19.

Rebus

HINT: Uheldig Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «SKUDD I FOTEN» Det klarte BB, Victoria Ovedie Chruickshank Langø og Pernille Wedén Wærstad, Sivert Brekke, Uglebos tapre travere, Henning.